

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAIŠVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

KETVIRTADIENIS—THURSDAY, RUGSĖJIS — SEPTEMBER 15, 1983

Nr. 183

Aušra Nr. 34(74)

Keturiasdešimt metų

(Tęsinys)

Po sukilimo 1864 m. Muravjovas uždare visas parapijines mokyklas, ir jų vietoje pradėta steigti rusiškos. Vienoj tik Žemaičių vyskupystėj buvo uždaryta per 150 parapijinių mokyklų. Iš valdžios išlaikomų mokyklų buvo pašalinti mokytojai nerusai. Pašalinta lenkų kalba. Lietuviškai tebuvo leista dėstyti tikybą, bet vėliau ir tikybos buvo leista mokyti lietuviškai tik pirmaisiais mokslo metais. Kadangi rusų mokytojų trūko, tai mokydavo įvairūs ateistiniai žmonės, be jokio pasirošimo: iš pravoslavų dvasinių seminarijų ir gimnazijų išstoje ar pašalinti mokiniai, kartais puskarininkai ir įvairūs perėjiniai.

Lietuviai, pajutę, kad per mokyklas juos norima surusinti, ėmė priešintis ir neleisti vaikų į valdžios mokyklas. Ėmė steigti slapto mokyklas. Jose mokė namie patys tėvai arba kaimo pasamdytas mokytojas. Slaptose mokyklose buvo mokoma ne tik lietuvių kalbos, bet ir meilės lietuvių kalbai ir tautai. Tik pramokę lietuviškai vaikai buvo leidžiami į valdžios mokyklas. Už slapto mokyklas valdžia smarkiai baudavo (iki 500 rublių arba 3 mėn. kalėjimo), bet jos išsilaukė iki 1905 m., kada lietuvių kalba bent dalinai atgavo savo teises.

Gimnazijos taip pat pasidarė rusinimo įrankiu: viskas, net tikyba, jose turėjo būti mokoma rusiškai. Muravjovo įpėdinis Kaufmanas uždraudė gimnazijų mokiniams savitarpio kalbėtis nerusiškai. Po 1863 m. Lietuvoje, be Suvalkijos, palikta tik dvi gimnazijos — Kaune ir Šiauliuose, vėliau jų pristeigta daugiau. Suvalkijoje mokyklų reikalai buvo kiek geresni. Veikė dvi gimnazijos — Marijampolėje ir Suvalkuose. 1866 m. įsteigta mokytojų seminarija Veiveriuose pradžios mokyklų mokytojams ruošti, kurioje kaip

dalykas buvo dėstoma lietuvių kalba. Marijampolės ir Suvalkų gimnazijose irgi buvo dėstoma lietuvių kalba kaip fakultatyvus (neprivalomas) dalykas.

KOLONIZACIJA

Rusams užėmus Lietuvą 1795 m., pradžioje tik kai kuriems caro generolams buvo išdalinta daugelis dvarų. Planinga kolonizacija, t. y. gausingų rusų būrių gabenimas į Lietuvą teprasidėjo po 1831 m. sukilimo. Bet toji kolonizacija nepasisekė: atgabenti rusai valstiečiai skurdo, kai kurie išsikraustė arba sulietuveno. Spartesnė kolonizacija pradėta po 1863 m. Nuo to laiko Lietuvoje padaugėjo kariuomenės, policijos, valdininkų ir kaimiečių rusų. Po 1863 m. sukilimo kai kur Lietuvoje ištiai kaimai buvo išvežti į Rusijos rytus, jų vietoje įkurdinti rusai kolonistai. Pagal išleistas instrukcijas teikiant pirmumą rusams žemę pirkti ir varžant lietuvių bei žydų teises. 1864-1889 m. Lietuvoje iš katalikų žemės valdytojų perėjo į rusų rankas apie 900,000 dešimtinių žemės (1 dešimtinė = 1.09 ha).

Bet kolonizacijai ir šį kartą nepasisekė. Dažnai naujieji kolonistai nesugebėdavo tinkamai ūkininkauti ir tapdavo puajukos objektu, nežiūrint jiems teikiamos finansinės paramos, aprūpinimo pradžioje javais ir statybinėmis medžiagomis (kurie gaudavo žemę be trobesių). Kai kurie kolonistai gautą žemę parduodavo (apeidami įstatymus) ir grįždavo į Rusiją, dalis jų sulietuveno.

Tolimesnius kolonizacijos planus sužlugdė pralaimėtas rusų karas su japonais. 1905.V.1 įstatymu Lietuvoje katalikams buvo leista pirkti žemę iš katalikų. Kolonizacijos nebuvo atsisakyta ir po 1905 m., bet ji didesnės įtakos Lietuvoje neturėjo, nes tuo metu sustiprėjo lietuvių susipratimas ir apšvietimas. (Bus daugiau)

Metinis Jungtinių Tautų raportas

New Yorkas. — Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Javier Perez de Cuellar paskelbė gan liūdningą metinį organizacijos raportą. Jame jis skundžiasi, kad organizacija nesugeba išspręsti pasaulio problemų. Dažnai ji yra nustumta į stebėtojo vaidmenį. Saugumo Taryba nesugeba ieškoti taikos, tuo keliu einant bus tarptautinė anarchija. Buvo blogi metai tiems JT šalininkams, kurie laiko ją geriausiu turimu tarptautiniu įrankiu.

Sekretorius pastebėjo, kad Saugumo Taryba dažnai būna tiek suskilusi, tiek viena pusė bijo kitos, kad neįmanoma priimti sprendimų. Jei kokios rezoliucijos ir priimamos, tai jos lieka beprasmiškos. Tautos turėtų paspausti besiginčijančias puses. Jis neminėjo, kad skilimas yra tarp Sovietų Sąjungos rėmėjų ir JAV šalininkų. Dabar daug tarybos rezoliucijų yra palieštų šalių tiesiog ignoruojamos. Jei organizacijos nariai nesugebės nugaleti interesų ir ideologijų skirtumų, taryba bus

bereikšmė svarbesnius klausimus sprendžiant, pasakė sekretorius. Dabar taryba sugeba susitarti tik dėl tokių rezoliucijų, kurios neuždėda niekam jokių pareigų ar atsakomybės.

Sekretorius pripažino, jog kritika dėl didelio organizacijos štabo, dėl įvairių komitetų ir poskyrių yra teisinga. Visokių skyrus įsteigta Generalinė Asamblėja politiniams tikslais. Pavyzdžių jis nedavė, tačiau kritikai nurodo tokius biurus, kaip Palestiniečių Teisų komitetą, Kovos prieš Apartheidą centrą.

Sekretorius išreiškė susirūpinimą dėl didžiųjų valstybių nesugebėjimo sustabdyti ginklų lenktynių. Kiekviena pusė pasiryžusi išlaikyti pusiausvyrą, i kitos pusės pažangą atsiliepiama naujomis pastangomis. Atmosfera žymiai pagerėtų, jei būtų susitarta sunaikinti cheminius ginklus, jei būtų uždrausti visi branduolinių ginklų bandymai, įskaitant ir dabar leidžiamus bandymus po žeme, pasakė sekretorius.

Valstybes sekr. George Shultz sutiko Zimbabvės (buv. Rodezijos) prezidentą Robert Mugabe. Vėliau jis buvo priimtas prez. Reagano.

Svarsto marinių laikymą Libane

Washingtonas. — JAV Kongrese ne vien demokratams, bet ir kai kurie respublikonai politikai nepatiria JAV marinių nusuntimui į Libaną. Vienas stipriausių marinių pasiuntimo priešininkų yra respublikonas sen. Barry Goldwater, buvus partijos kandidatas ir prezidento viet. Pasikalbėjime su „U.S. News and World Report“ senatorius paaiškino, kodėl jis pritaria marinių išvežimui. Jo nuomone, ten jų iš viso nereikėjo siųsti. Kaip viena iš svarbiausių pasaulio galybių Amerika neturėtų eiti policininko pareigų. Yra daugiau valstybių, kurios galėtų dalyvauti taikos išlaikymo uždaviniuose. Jei mes ten laikysime marinus, mes tiesiog iškome karą, pasakė Goldwater. Jis nurodė, kad marinių nuostoliai vis auge, keturi žuvo, daugiau 30 buvo sužeisti. Kiek marinių turi žūti, kad mes pradėtume tikrą karą su dar daugiau marinių, su aviacija, armija ir karo laivynu, klausė senatorius.

Korespondentas nurodė, kad Amerika atrodytų silpna ir neapsisprendusi, jei nepadėtų savo draugams Viduriniuose Rytuose. Senatorius Goldwater pasakė, kad ne Amerikos pareiga sustabdyti karą toje pasaulio dalyje. Mes stebėjome Izraelį, PLO ir Libaną sukeliančią netvarką. Kol mes neišspręsim klausimo, kur turi palestiniečiai gyventi, tol ten bus neramu. Jei Viduriniuose Rytuose bus kariaujama, nežiūrint visų mūsų išleistų dolerių ir visų pastangų, tai tegu jie sau kariauja, pasakė Goldwater. Klausimas, ar marinių išvežimas nesugriautų Libano vyriausybės, senatorius paaiškino, kad Libanas jau daug metų ruošiasi suskaldymui. Aiškiai nesugeba savęs apginti. Marinių buvimas nieko nepadėjo tai problemai. Daugumai libaniečių visai nesvarbu, ar mes ten esame, ar ne.

— Popiežius Jonas Paulius II Vienoje susitiko su tūkstančiais lenkų pabėgėlių, kurie kartu su popiežium giedojo: „Viešpatie, sugrąžink mums laisvą tėvynę“ Grupėje buvo ir nemažai čekoslovakų. Su popiežium lenkus sveikino du Lenkijos kardinolai: primas kardinolas Glomp ir Krokuvos arkivyskupas kardinolas Macharski. Minioje matėsi daug „Solidarumo“ plakatų.

Prezidento Reagano vyriausybė paskelbė, jog JAV mariniai Libane gavo leidimą kviešti JAV karo laivų ir aviacijos paramą ne tik savo pozicijų gynimui, bet taip pat, jei reikės ginti kitų tarptautinės kariuomenės jėgų pozicijas ar Libano armijos dalinius, jei jų užpuolimas reikėtų grėsmė marinams. Kitų karo jėgų paramos prašyti galės vietiniai marinių vadai. Mariniai toliau vengs patys pulti, tačiau turės platesnes gynybos teises.

Kongrese vyksta debatai dėl marinių padėties Libane. Prezidentas spaudžiamas prašyti Kongreso patvirtinimo marinių pasiuntimui pagal 1973 m. War Powers aktą. Kongresui nepatirtas, prezidentas turėtų marinus išvežti. Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetas siūlo atidėti šį klausimą 18 mėnesių, paliekant marinių reikalą prezidento nuožūrai. Iki šiol buvo laikomasi pažūros, kad marinių uždaviniai Libane yra „politiniai“, kad jie karo veiksmuose nedalyvauja.

Lėktuvai į Maskvą

Londonas. — Po žiaurais ir neaptesinamo sovietų naikintuvų puolimo prieš Pietų Korėjos keleivinį lėktuvą, po jo numušimo daug Europos civilinės aviacijos linijų nutraukė skridimus į Maskvą. Trečiadienį buvo atšaukti šie skridimai: British Airways, Swissair, KLM Royal Dutch, Lufthansa, Japan Air Lines, Scandinavian ir Alitalia. Suomiai Finnair atšaukė skridimus į Maskvą, tačiau daugiau lėktuvų skrenda į Leningradą. Vakare dar veikė Air France (penki savaitiniai skridimai Paryžius-Maskva ir vienas savaitinis Paryžius-Maskva-Tokio). Dar veikė Austrian Airlines, Air-India, Iraqi Airways ir Air Algiers.

— JAV ambasadorius Danijoje John Loeb atsivieškino su Danija. Jis paskirtas į JAV delegaciją Jungtinėse Tautose. Danijos karalienė ji apdovanojo aukštu ordinu.

— Afganistano laisvės kovotojai užėmė trijų miestų Paktijos provincijoje centrus, nutraukė maisto ir vandens tiekimą Afganistano kariuomenės įgulai Urguno vietoje.

— Nikaragvos sukilėlių vadovas Eden Pastore pasigyrė, kad jo jėgos greit gaus daugiau lėktuvų ir puls Nikaragvos karinius taikinius.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Buvęs senatorius McGovern paskelbė kandidatūrą į prezidento vietą. Jis žada baigti Amerikos kišimąsi Centrinėje Amerikoje, žada pagerinti santykius su Kuba, sumažinti išlaidas ginklams.

— Prezidentas Reaganas dvi valandas kalbėjosi su Zimbabvės prezidentu Mugabe, pranešė jam, jog Amerika nusivylė, kad Zimbabvė nebusavo Saugumo Taryboje, kuri bandė pasmerkti sovietus už Korėjos lėktuvo numušimą. Mugabė išreiškė nepasitenkinimą, kad Amerika nespaudžia P. Afrikos dėl Namibijos nepriklausomybės.

— Sovietų vidaus reikalų viceministras paskirti du aukšti KGB valdininkai, buvę Andropovo padėjėjai.

— Kongresas po trumpų debatų atnaujino lėšas kai kuriom socialinėm programom, kurios buvo uždarytos. Jos kainuos vyriausybei 1.6 bil. dol.

— Sovietų „Pravda“ sustiprino Amerikos puolimą. Laikraštis rašo, kad Amerikos kariniai, ekonominiai ir politiniai šnipai sustiprino veiklą. „Jie šnipinėja savo žmones, šnipinėja tarp savo sąjungininkų, šnipinėja socialistinėse šalyse“, rašo „Pravda“.

— „Amnesty International“ apkaltino Rytinę Vokietiją, kad ji be reikalo kalina savo žmones, jei jie kritikuoja vyriausybę, nors ta kritika ir teisinga, neliečia valstybės paslapčių.

— Chicagos baptistų pastorių Jesse Jacksoną priėmė Olandijos karalienė. Jis susitiko ir su politinių partijų vadais.

— Gvatemalos valdžia paskelbė, kad ji su teroristais nesiderės dėl valdžios vado gen. Mejia Victores sesers pagrobimo.

— Izraelio premjeras Beginas dar neteikė valstybės prezidentui savo atsistatydinimo. Jis susirgęs ir neišėinys iš namų.

— Italijoje 1,200 kalinių paskelbė bado streikus keturiuose kalėjimuose.

— Jugoslavijoje, serbų provincijoje, daug nuostolių padarė žemės drėbėjimas.

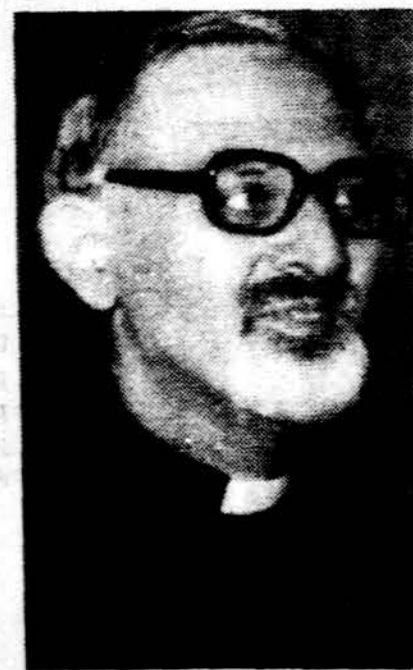
— Maskvoje Tarptautinėje knygoje parodoje valdžios cenzoriai konfiskavo 49 knygas, daugiausia atsiužtas žydų leidyklų Amerikoje, tris — Izraelio ir vieną Italijos.

Jėzuitai išrinko naują vyresnįjį

Roma. — Popiežius Jono Pauliaus II aukotomis šv. Mišiomis rugsėjo 2 d. Romoje prasidėjo Jėzuitų vienuolijos 33 generalinė kongregacija. Drauge su popiežium Jėzuitų vienuolijos centro koplyčioje šv. Mišias celebravo generalinės kongregacijos dalyviai su vienuolijos vadovo pareigas einančiu kunigu Dezza ir jo pavaduotoju kun. Pittau priešakyje. Mišių metu tartame ilgesniame žodyje Jonas Paulius II ragino jėzuitus uoliai tęsti garbingas vienuolijos tradicijas, savo pašaukimą dvasioje tarnaujant Dievo garbei ir visuotinės Bažnyčios gerovei bei žmonijos labui. Popiežius šia proga priminė įvairias sritis, pradedant jaunimo auklėjimu ir baigiant mokslo pasauliu, kuriose jėzuitų vienuolija veikia nuo pat jos įsisteigimo ir yra pašaukta taip pat ir ateityje atlikti nepaaminomą vaidmenį. Popiežius jumis pasitiki, pažymėjo Jonas Paulius II ir iš jų daug laukia. Jėzuitų vienuolijos generalinėje kongregacijoje dalyvauja ir lietuvių jėzuitų provincijolas kun. Antanas Saulaitis iš Jungtinių Amerikos Valstybių.

Nauju ordinu viršininku — generolu jėzuitai išrinko olandą kunigą Peter-Hans Kolvenbach, 54 metų amžiaus. Jis bus 29-tasis vyresnysis. Paskelbus jėzuitų išrinkimą, naujasis generolas priėjo prie vežiojamoje kėdėje sėdincio buvusio generolo kun. Pedro Arrupe ir jį apkabino, o Arrupe apsisverkė. Paprastai jėzuitų ordinu vyresnieji išrenkami iki gyvos galvos. Kun. Arrupe pasitraukė dėl ligos.

Kun. Kolvenbach įstojo į jėzuitų ordiną 1948 m. ir 24

Naujasis jėzuitų ordinu vyresnysis kun. Peter-Hans Kolvenbach, olandas, išrinktas į sunkiai susirgusio vyr. generolo kun. Pedro Arrupe y Gondra vietą.

Sovietų tankas apšaudė minią

Kabulas. — Spaudos agentūros pranešė apie tragišką įvykį Afganistane Mazar-E-Shar mieste. Čia vienas sovietų tankas staiga paleido ugnį į didelį būrį žmonių, susirinkusių turgaus aikštėje. Nuo apšaudymo žuvo ar buvo sunkiai sužeisti apie 50 asmenų. Sovietai įtarė, kad toje žmonių grupėje slepiasi vienas jų paieškomas laisvės kovotojas. Negalėdami jo atpažinti, sovietų kariai be jokio svyravimo apšaudė visą civilių žmonių grupę.

— Belgijoje streikavo viešojo transporto ir pašto darbininkai.

metus darbavosi Beirute, Libane, kur 13 metų buvo Beiruto universiteto svetimų kalbų profesorius. Filosofiją jis studijavo Olandijoje, teologiją — Šv. Juozapo universitete Libane, baigė studijas Hagoje ir Paryžiuje. Nuo 1974 iki 1981 m. jis buvo jėzuitų provincijolas Libane. Romoje jis vadovavo Apaštališkam Oriento institutui. Naujasis jėzuitų ordinu vyresnysis generolas moka daug kalbų: anglų, vokiečių, olandų, prancūzų, rusų, italų, ispanų ir armėnų.

Kun. Kolvenbach buvo išrinktas pirmame balsavime. Dalyvavo 211 elektorių. Kada buvo pasiekti 106 balsai, paprasta dauguma, sekretoriatas paskelbė laimėtoją. Užsienio korespondentai, kurie grįžo su popiežium lėktuvu iš Vienos į Romą, tuoj paklausė popiežių, ką jis mano apie naują jėzuitų generolą? Popiežius atsakė, kad jis džiaugiasi, kad ordinas turi naują vadą. Jis neturėtų favoritu žiuose rinkimuose ir nežina, ar jis naujajį generolą pažįsta.

Vatikano sluoksniai pareiškė, kad tėvas Kolvenbach gerai kalba angliškai, turįs švelnų humoro jausmą ir esąs administratorius, turįs daug draugų Gregoriano universitete Romoje. Jis įstojo į ordiną 19 metų amžiaus, Beirute buvo įšventintas kunigu 1961 m. Kalbų mokslus studijavo Sorbonoje.

Po išrinkimo visi elektoriai pasveikino naujį generolą ir, susirinkę koplyčioje, sugiedojo Te Deum Laudamus.

Lenkija kaltina du milicininkus

Varšuva. — Lenkijoje gegužės mėn. didelį nepasitenkinimą buvo sukėlus milicijos elgesys su tik ką gimnaziją baigusiu 19 metų G. Przemek, kuris mirė, sumuštas milicininkų ir nuvežtas į ligoninę. Jo laidotuvės tuo metu sukėlė politinę demonstraciją, kurioje dalyvavo 20,000.

Rugsėjo 7 d. lenkų spauda paskelbė, kad du milicininkai ir du greitosios pagalbos darbuotojai patrukti teismo atsakomybėn. Du ligoninės gydytojai kaltinami apsilėidimu, nes jie nepastebėjo rimtų sužeidimų, nuo kurių jaunuolis mirė.

Lenkijos prokuroro raporte sakoma, kad velionis buvo sumuštas teisingai, nes po egzaminų gerė ir keistai elgėsi, priešinosi milicijai. Jis tačiau buvo smarkiai sumuštas, o ligoninėje paviršutiniškai apžiūrėtas ir perduotas jo motinai. Kada ji kreipėsi į savo gydytoją, jis pasiuntė jaunuolį į ligoninę, jis buvo operuotas, tačiau jau buvo per vėlu. Jis mirė nuo vidinio kraujavimo.

KALENDORIUS

Rugsėjo 15 d.: Nikodemas, Melitina, Vismantas, Nautingga.

Rugsėjo 16 d.: Kiprijonas, Liucija, Rigimundas, Norman-tė.

Saulė teka 6:29, leidžiasi 7:02.

ORAS

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 65 l., naktį 50 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

1983 LIETUVOS VYČIŲ SEIMAS

Š. m. konvencijos šūkis buvo: — "Tai, ką mes pasižadame, tegu Dievas padeda mums išlaikyti". Seimas vyko istorinėje vietoje Philadelphiaje, kur buvo paskelbta JAV nepriklausomybė. Seimas prasidėjo rugpjūčio 18 d. ir miesto burmistras William Green tą dieną paskelbė Lietuvos vyčių dieną.

Vakaras buvo užbaigtas "Harmonijos" kvarteto iš New Yorko koncertu. Rugpjūčio 20 d. buvo centro valdybos rinkimai. Malonu pranešti, kad centro valdybos pirmininke vėl perrinkta Loretta Stukienė. Kiti valdybos nariai daugumoje liko tie patys.

Vakare įvyko banketas, kuriame dalyvavo arti 500 asmenų.

Vysk. Vincentas Brizgys (vyskupas pasaulio lietuviams, išskyrus Europą), sveikino ir pasidžiaugė vyčių veikla ir narių bei kuopų daugėjimu.

Dr. Bačkis, Lietuvos pasiuntinys JAV-se (JAV nepažįsta prievartinės rusų okupacijos), dėkojo vyčiams už darbą Lietuvos reikalams ir aukas pasiuntinybės rūmų atnaujinimui.

Rugpjūčio 21 d., sekmadienį, buvo pamaldos Šv. Kazimiero bažnyčioje (kur kun. E. Wassell yra klebonas ir 3-čios kuopos dvasios vadas). Koncelabracinės šv. Mišias aukėjo vysk. V. Brizgys, prelatas F. Statkus, tėvas A. Jurgelaitis, kun. Antanas Baltrušas, kun. E. Wessell ir diakonas Danielius Staniškis.

Laikė Mišių 17-kai narių buvo suteiktas 4 laipsnis. Po pamaldų buvo fotografuojami ir susirinkta paskutiniems bendriems užkandžiams. Ačiū Philadelphiajos vyčiams už seimo globojimą. Daug laimės ir sėkmės 1984 m. Chicagoje!

Marytė, Centro valdybos visuomeninių reikalų pirmininkė

LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOS SUKAKTIES MINĖJIMAS

Lietuvos vyčių organizacija Amerikoje buvo įkurta 1913-tais metais. Ją įkūrė Lietuvoje gimęs ir augęs jaunimas, bet jau pirmaisiais metais pradėjo stoti į ją ir Amerikoje gimę bei augę lietuviai. Šiandien 90% vyčių sudaro antros, trečios ir net ketvirtos kartos Amerikoje gimę lietuviai. Organizacija turi arti 4000 narių. Daug iš jų silpnai bekalba lietuviškai, tačiau jie save laiko lietuviams ir rūpinasi Lietuva. Daug laisčių jie parašo JAV prezidentui ir kitiems valdžios pareigūnams, iškeldami pavergėjų rusų piktus darbus ir prašydami užstoti jų tėvų tėvynę. Lietuvos vyčių organizacija yra drausminga, žino savo tikslus ir uždavinius, jos nariai visi yra katalikai ir visuomet nešiojasi širdyje organizacijos šūkj: Dievui ir Tėvynei! Kiekvienais metais jie iškilmingai švenčia savo organizacijos globėjo Šv. Kazimeto šventę. Chicagojos vyčių senjorų kuopa ruošia šios organizacijos 70 metų sukakties minėjimą. Jis bus spalio 9-tą dieną Chicagoje, Vyčių salėje. Banketas prasidės 4 val. po pietų. Meninę minėjimo programą atliks muz. Fausto Strolios vadovaujamas vyčių choras ir solistas Algirdas Brazis. Banketui vadovaus Stasys Pieža, buvęs vieno Amerikos dienraščio bendradarbis.

Sol. Algirdas Brazis

Lietuvių visuomenę kviečiame dalyvauti šiame Lietuvos vyčių organizacijos sukakties minėjime. Savo dalyvavimu paremsite vyčių pastangas padėti Lietuvai atgauti laisvę. Rezervacijoms telefonuokite K. Petrušienei (LA 3-3684), A. Gabalienei (778-1036), arba Klemensui Vidžiui (VI 7-9495).

A. Gabalienė

Dievas visoms aistroms leidžia veikti, tik ne visam laikui.

Ispanai

VLADĄ SELENĮ PO 5 METŲ PRISIMENANT

Žurn. Vladas Selenis

Rugsėjo 20 baigiasi vasara ir prasideda ruduo. Žmogui, sulaukusiam 65-rių metų, baigiasi gyvenimo vasara, nes beveik visame civilizuotame pasaulyje tokio amžiaus traukiasi į pensiją, ir užtarnautą poilsį. Tas "gyvenimo ruduo" ir pensiją išėjus tiems tiesiai dar daugelį gražių, saulėtų, nerūpestingų metų. Vladas Selenio likimas buvo kitaip lemtas: po gražios, vaisingos gyvenimo vasaros jam nebeteko rudeniu pasidžiaugti...

Šį pavasarį būtume šventę jo 70-tą gimtadienį (nes buvo gimęs 1913 m. balandžio 1 d.). Jį praleidome tyloms, nes įkandini sekė galutinė lemtinjoji data — 1978 m. rugsėjo 20-ji — jo mirties diena.

Dabar nekartosiu visų biografinių detalių, kurias surašiau į jo nekrologą prieš penkerius metus (žūr. "Draugo" 1978.X.17 laidą). Neminėsiu, kokius mokslus jis ėjo, kokiu darbu duoną tėvynėje ir emigracijoje pelnė. Visa tai, jei būsiu gyvas, prisiminsiu dešimtmečio proga. Šį kartą bent labai rupiom užuominom noriu paliesti Vladą Selenį — laikraštininką.

Jo paties man suteiktais duomenimis, į spaudą rašinėti pradėjęs 1928 metais, gimnazisto amžiuje. Jo korespondencijos spausdintos "Zemaitėje", "Lietuvos keleivijoje", "Dienoj", "Dienos naujienose", "Kūno kultūroje ir sveikatoje", "Kuntaply". Nuo 1936 m. buvo tapęs net paties valdžios oficiozo "Lietuvos aid" bendradarbiu, o nuo 1937 m. priimtas į Lietuvos žurnalistų sąjungą nariu — korespondentu.

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

GARSĖJA LINAS KOJELIS

Rugpjūčio 25 ryšium su Amerikos lietuvių katalikų kunigų vienybės 75-tu seimu, įvykiu Philadelphiaj 17 ir 18 dienomis, kuriame Linas Kojelis pasakė kalbą, žurnalistas Bill Devlin Philadelphiajos arkivyskupijoje plačiai skaitomame savitraštyje "The Catholic Standard and Times" išspausdino ilgoką straipsnį, didelėmis raidėmis užvardintą "White House Aide Addresses Lithuanian Priest Group". Straipsnio autorius, paminėjęs, kad Linas Kojelis, kurio tėvai į JAV-bes atvyko po II-jo pasaulinio karo, rašo, jog sūnus, prieš pradėdamas dirbti Baltuosiuose rūmuose, tarnavo "as country director for Switzerland, Austria, and Ireland in the Pentagon's Office of International Security Policy". Istaigos pavadinimas paliktas anglų kalboje, nes jį gana sunku tiksliai išversti. Delvin duoda nemažai citatų, paimtų iš Kojelio kal-

akys', kas liečia etnikų ir katalikų reikalus".

Linus Kojelis, būdamas Philadelphiaj, susitiko su latvių, ukrainiečių ir lenkų bendruomenių atstovais. Kalbėjosi su ukrainiečių dienraščio redakcijos žmonėmis. Ta patia proga pasakė turiningą kalbą Lietuvos vyčių seime.

Trumpai — Reading Museum and Art Gallery, 500 Museum Rd., Reading, Pa., rengiama Pabaltiečių dailininkų paroda. Ji prasidėjo rugsėjo 11 ir tęsis iki spalio 23. Lietuvių dailininkų reprezentacija rūpinosi prof. dail. Romas Viešulas. Iš lietuvių su meno darbas parodoje dalyvaus Albinas Elskus, Vytautas Ignas, Elena Kepalaitė, Vida Kristolaitė, Pranas Lapė, Banguolė Ragainė, Petras Vaškys, Romas Viešulas, Viktoras Vizgirda ir Vladas Žilius. Parodos organizavimą per JAV LB Kultūros tarybą finansškai parėmė Lietuvos fondas.

Bendruomenės also radijo valandėlei atsidūrus finansinėje krizėje, buvo kreiptasi į radijo stotį su prašymu, kad vasaros metu leistų bent vienam mėnesiui nutraukti programų transliavimą. Tu norėta sutaupyti kelis šimtus dolerių, o Henriku Savickui, Bendr. B-so programų paruošėjui ir pranešėjui, duoti kelias savaites užtarnautų atostogų. Štocijai prašymo nepatenkinus, kelis šeštadienius, LB-ės valdybos pirm. Teresei Gečienei rūpinantis, programų paruošėjai ir pranešėjai buvo iš asmenys: A. ir T. Gečiai, J. ir R. Stirbiai, G. ir R. Mironai, A. ir J. Dantos, B. ir M. Raugai. Tokiu būdu H. Savickas galėjo ramiai pailsėti.

Jau minėtame katalikiškame savaitraštyje rugpjūčio 11 d. laidoje buvo išspausdintas kitas B. Devlin straipsnis, pavadintas "Lithuanian National Parishes — Lithuanian Heritage Rich in Catholicism". Jame autorius aprašo lietuviškas parapijas, esančias Philadelphiajos arkivyskupijoje ir Allentown'no vyskupijoje. Reikiamas dėmesys buvo atkreiptas į visas tris Philadelphiajioje veikiančias lietuviškas parapijas.

Danutė Rukšytė, lankanti Philadelphiaj La Salle kolegiją, vasarą liuanistines žinias gilino Ohio valstybėje esančiame Kent State universitete. Lankė Pasaulio Lietuvių jaunimo s-gos ryšių centro Lietuanistikos seminarą. Šiais metais Danutė mokytojaus Vinco Krėvės liuanistinėje mokykloje.

Lituanistinio instituto neseniai išleisto pas mus ilgai gyvenusio prof. dr. Jono Puzigo rinktinių raštų dvitomo, apimancio arti 1,600 puslapių, platinimu rūpinasi Genovaitė Macūnienė. knygas galima įsigyti skambinant tel. 676-1987 arba prie Šv. Andriejaus bažnyčios po lietuviškų pamaldų. Knygos kaina 35 dol.

I Dainavos stovyklavietėje Lietuvių tautinių šokių instituto suruoštus šokių vadovams kursus iš Philadel-

Toliau straipsnyje minima, kad, anot Kojelio, JAV prez. Reaganas Pabaltijo valstybių reikalą laiko aktuali, kad Baltųjų rūmų administracija, Krašto apsaugos ir Valstybės departamentai yra susirūpinę žmonių ir tautų teisėmis Europoje. Privačiame pokalbyje Devlin'ui Kojelis pareiškė, kad tarpe kitų darbų jis yra Baltųjų rūmų 'ausys ir

KRAŽIAI

Redagavo PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Leidinyje didelio formato, turi daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kražikių sambūris, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuve. Kaina su persiuntimu 13.50 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL. Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzīmima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		
	metams	1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūre. Neunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už akelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišūnčiamos gavus prašymą.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAŽEIKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
e-8, antr. 12-e, penkt. 10-12, 1-e

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBITIS
INKSTŲ, PŪSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak
Ofiso tel. 476-2880, rez. 448-5545

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽLIABA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val ir e-8 val vak
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val popiet

Moralė — ne viskas, bet...

MORALĖ — VISIEMS

Kiekvienas subrendęs žmogus turi prievolę imtis atsakomybės už tuos savo veiksmus, kurie yra jo valios sferoje. Tai yra viena iš pagrindinių kiekvieno etikos prielaidų, nepaisant, kokios krypties ar turinio toji etika bebūtų. Kaip ir dera tokiai prielaidai, ji neimplikuoja jokių specifinių etinių normų, nepasako: šioje situacijoje daryk taip, anokioje — kitaip. Ji tereikalauja tiek, kad žmogus, kaip jis besielgtų, visuomet elgtųsi atsakingai.

Bet ką reiškia elgtis atsakingai? Ką reiškia imtis atsakomybės už savo veiksmus?

Trumpai tariant, tai reiškia būti pasiruošusiam už juos atsakyti — ir tai dvejomis šio žodžio prasmėmis: pirmiausia, atsakyti (t.y. atsisteiti) už savo veiksmų vienokias ar kitokias pasekmes, kurios galėjo ar turėjo būti numatytos; antra, atsakyti ir už patį veiksmo pasirinkimą, vadinasi, atsakyti į klausimą: kodėl iš viso pasirinkai tokią veiksmą, o ne kitoki, kodėl pasirinkai taip, o ne kitaip?

Juk atsakingas žmogus stengiasi elgtis ne kaip o — gerai, stengiasi elgtis taip, kad jo veiksmas išlaikytų kritiką (savo paties ar kitų). Jis prileidžia, kad žmogaus veiksmas galima įvertinti, galima kritikuoti pagal kriterijus, kurie yra tam tikra prasme intersubjektiniai. Šioji prielaida — kad žmogaus pasirinkimo skalėje yra veiksmų gerų ir blogų; privalomų, neprivalomų ir vengtinų; ir kad apie tai žmonės kartais įmanoma tarpusavy susišnekėti — irgi grindžia visą etiką aplamai.

Žmogaus prievolė imtis atsakomybės už savo veiksmus kyla iš dviejų aplinkybių: (1) iš to, kad žmogus, kaip moko krikščionybė, Kantas ir visi egzistencialistai, yra laisvas, atseit, kad gali tam tikra prasme pats pasirinkti, ką veikti ir kaip elgtis, ir (2) iš to, kad jis yra protingas, atseit, kad turi sugebėjimą pažinti pasaulį, įžvelgti motyvus, numatyti pasekmes, pritaikyti bendrus principus konkrečiai situacijai ir mąstyti apie pačius principus. Užtat mes nereikalaujame atsakomybės už jų elgesį nei iš savo keturkojų draugų, nei iš robotų, nei iš psichiškai paliegiusių žmonių (nes visi jie stokoja ar tai valios laisvės, ar tai protavimo galios, ar abiejų drauge), nei iš mažų vaikų, kurių protas dar tebėra neišsivystęs, nors to proto lavinimas ir kartu atsakomybės jausmo ugdymas kaip tik yra to, ką vadiname auklėjimu, sudėtinė dalis.

Minėjome, kad žmogaus veiksmus galima kritikuoti, ir kad tai yra viena iš pagrindinių bet kurios eikos prielaidų. Čia atkreipkime dėmesį, kad tik žmonės bei jų darbai ir tegali būti kritikuojami. Dievo nors nesuprantame, bet jo nekritikuojame. Kompiuterių taip pat nekritikuojame, o tik taisome (užtat kritikuojame tuos, kurie kompiuterius stato arba programuoja!). Ant šunų baramės, bet ir jų nekritikuojame. Taigi kritika taikoma tik žmogui. Ir be jos jam neįmanoma apsieiti.

Tačiau ne kiekviena kritikos rūšis priklauso etikai. Vairavimo instruktorius kritikuoja besimokančią vairuotį, smuiko dėstytojas kritikuoja bepradedantį čirpinti, meistras kritikuoja gizelį, profesorius — studentą (ir atvirkščiai), vienas mokslininkas — kitą, teatro recenzentas — pastatymą, areštuojamas — policininką, pacientas — gydytoją, klientas — kontrolierių, pilietis — valdžią... ir taip ad infinitum. Šių visų rūšių kritika — nebūtinai etinio arba moralinio pobūdžio.

B-1B JAV ERDVIŲ GYNĖJAS

Jau sekančiais metais pirmieji modernūs bombonešiai sustiprins Amerikos apsaugą

BR. AUŠROTAS

Tautų, organizacijų ar eilinių žmonių sambūrių gyvenime yra reikalingi stiprios valios asmenys vadovai, kurie siektų užsibrėžtų tikslų, nugalėdami ir sunkiausias kliūtis.

Prezidentas Jimmy Carter atsakingas už daugelį tamsių debesų, šiandien gaubiančių JAV horizontus. Žinovų nuomone, jis yra atsakingas už krašto kariuomenės susilpninimą. Ir nežiūrint to fakto, kad jis pats yra baigęs Karo laivyno akademią Annapolyje, Md. Tarp gynyboje paliktų spragų yra viena pati ryškiausia: karo aviacijos (KA) jėgų susilpninimas.

Kai tik naujoji JAV vyriausybė 1981 pradžioje, vadovaujama prezidento R. Reagano „sušilo“ kojas, pirmas jos dėmesys buvo nukreiptas JAV kariuomenės muskulų sustiprinimui. Prezidentas, vykdydamas rinkiminius pažadus, įgaliojo aukštąją KA vadovybę, kad tučiuotų būdą paspartinti Carterio nustumtoji supelėti B-1 bombonešio statybą.

Suprantama, kad toks užmojis nėra koks nors menkinis. Rašo savaitraštis „Av. Wk. & Sp. Tchn.“ 1983.VIII.1. numerį, kad „ši programa JAV mokesčių mokesčių kainuos tik ... \$20.5 milijonai“. Tai yra astronomiška suma, sunkiai suvokiama sveikam protui. Ir šiai programai pradėti vykdyti R. Reagano teko gerokai pasitempti, iki Kongreso paskyrė reikalingas pinigų sumas pirmųjų bombonešių statybai.

Šio išsamaus straipsnio autorius H. J. Coleman rašo, kad „ambicingai, toli siekiantis programai vadovauja Rockwell International b-vė. Šiuos didžius darbus įvykdžius, Strateginė oro pajėgų vadovybė praturtės 100 B-1B bombonešių“.

Karo aviacijos vadovybė deda milžiniškas pastangas šiems naujiems lėktuvams suteikti patį naujausią techniką. Tikima, kad visas kliūtis nugalėjus SAC (Strategic Air Command) gaus naujus B-1B lėktuvus 1985 pabaigoje, gi pirmieji 15 bus parengties stovyje jau 1986 gale.

Šiuo metu sutartinai dirba Rockwell International, vykdydama sistemų įrengimą. General Electric b-vė gamina pirmuosius 4 F 101-GE-102 turbo variklius. Kai Boeing karinių lėktuvų b-vė yra atsakinga už puolamojo pobūdžio

aviacinius įrengimus, Eaton AIL padalinys rūpinasi apsigynimu.

Visus reikalus suvedus ant aiškiausio matomo lapo, matoma, kad prie šio lėktuvo gamybos yra prisidėję 5,300 pagalbinių kontraktorių ir įvairių medžiagų tiekėjų, ir jie visi Amerikoje. Už visą darbą suderinimą yra atsakinga Rockwell Int. b-vė; pastaroji į naujas mašinas, įvairius įrengimus ir į naujus pastatus jau investavo \$300,000,000.00. Tai yra graži ir džiuginanti milžiniško darbo pradžia.

Karo aviacija yra pavadusi gen. maj. William E. Thurman, kaip šios ginklo rūšies žinovui, atstovauti KA ir bendradarbiauti su Rockwell Int., kad visi darbai būtų vykdomi pagal iš anksto paruoštą programą. Šis karys yra 56 kartus dalyvavęs oro mūšiuose su priešu (galimas dalykas, kad Vietnamo karo metu — aut.). Jis yra baigęs Karo laivyno akademią Annapolyje ir pasirinkęs Laivyno lakūno profesiją. Prieš užimdamas B-1B darbų koordinatoriaus pareigas, jis buvo programos direktorius prie General Dynamics statomų naikintųjų F-16. Jis buvo ir Belvoir Forto sistemos vadovu kolegijos komendantu, prieš užimdamas šias pareigas. Tai yra pareigavimas KA karininkas, kuris gali patenkinti visus kritikus.

Ir pastarieji jam negali prikišti, jog „valdinių pinigų eikvotojai yra susodinti prie uždarų tekantį piniginių išteklį“. Gen. W. Thurman teigia, kad įvykdžius techninio moderninimo programas, i kurias dabar KA investavo \$18,000,000.00, šios išlaidos sugrįš su kaupu, ir už B-1B neteks permokėti.

Išlaidoms sumažinti ir pinigams sutaupyti daug darbų sutariama ne vieneriems, bet pirmyn daugeliu metų. „Pirmyn finansavimas yra išbandyti priemonė pinigams sutaupyti. Taip pvz. Sedeco b-vė iš KA jau gavo avanso \$1,000,000.00 techninio modernizavimo reikalams. Gi iš šios operacijos KA sutaupys \$20,000,000.00“ aiškino žurnalui gen. Thurman.

Priskirti prie įmonių KA lakūnai daug padeda šios pramonės vadovybei. Ir tie, kurie priskirti prie bombonešio gamybos, svarbiuose sprendimuose turi svarų balsą. „Jie nelaukia, ligi kontraktorius

jiems pasakys kas būtų geriausia tą ar kitą darbą vykdyti, bet jie stovi darbų fronto pirmose linijose“, aiškino gen. Thurman. Taip pvz. pirmųjų skridimų pratimuose buvo patirta, kad KA lakūnai nėra nei kiek blogesni už civilinius, dirbančius tos b-vės nuolatinių tarnautojų sudėtyje. Iš šio fakto padaryta išvada, kad bandomieji skridimai būtų vykdomi sudarius KA ir b-vės civilinių lakūnų grupę. „Tos dienos jau toli praėjo, kad kontraktoriai KA pareigūnams nurodindavę, kas jiems reikia daryti“, priminė gen. Thurman.

Plk. lt. Kirk T. Dunker yra gen. W. Thurman pavaduotojas. Jis prižiūri statybos ir medžiagų kokybę. Žurnalistui jis paaiškino, kad „tuo metu, kai pirmasis B-1B lėktuvus bus perduotas SAC vadovybei, tai lygiai tuo metu mažiausia 50 šios paskirties lėktuvų bus gamybos salėse“.

Milžiniška programa

Ji yra pati stambiausia KA istorijoje. Į jos sumoderninimą KA jau investavo daugiau negu \$60,000,000.00. Taip pat ir kitos prie bombonešio gamybos prisijungusios b-vės, kaip GE ar BOEING ir dar daug kitų, yra investavę stambias sumas techniskam modernizavimui. Tikimasi, kad visoje B-1B statybos eigoje bus galima sutaupyti apie vieną milijoną dolerių, kas būtų tikras laimėjimas kovoje su infliacija.

Nuo liepos vidurio jau vyk-

domi pirmieji bandomieji skridimai su B-1A #2, pirmuoju Rockwell International pastatytu lėktuvu. Ši b-vė juos statė tikėdama, kad Carterio vyriausybė paskirs pakankamą sumą pinigų, reikalingų JAV gynybai. Tačiau tai jau istorija. Carteris buvęs neryžtingas išlaikyti stiprias krašto gynybos jėgas. Šie lėktuvai privalėjo laukti 4 metus, ligi liepos mėnesio, kad įvykdytų pirmuosius bandomuosius skrydžius. B-1A yra beveik tikras B-1B brolis; tik pastarasis yra žymiai sumodernintas.

Nuo liepos 22 d., kai tik prasidėjo pirmieji skrydžiai, jau įvykdyta jų 13. Išbuvo ore daugiau negu 50 valandų. Su juo planuojama atlikti bent 80 skrydžių, išbūti 275 val. Tai bus įvykdyta dar prieš 1984 metus lapkritį, atseit, prieš prezidentinius rinkimus.

Tikima, kad ši labai brangi krašto gynybos programa yra gerų žinovų rankose. Sakoma, kad ją vykdyti nebus per eikvojimų. Visi užsibrėžti tikiniai bus laiku pasiekti. Turint šiuos naujuosius lėktuvus, kiekvienas pilietis galės ramiai miegoti, žinodamas, kad JAV Strateginė karo aviacija — SAC — budriai saugoja jo poilsį.

Rašant šį straipsnį, pasauli sukretė rugsėjo 2 d. naktį pasaulio žinių paskleisti komunikatai, kad maršalo Ustinovo oro piratai užpuolė netinko dėją P. Korėjos kelevinį lėktuvą. Visas pasaulis sujudė, smerkdamas šį sovietų banditų žygį, negirdėtą civilinės aviacijos ir žmonijos istorijoje. „Nesama jokių pasiteisinimų šiam šlykščiam užpuolimui pateisinti“, aiškino valstybės sekretorius George Shultz. Po šio nieku

neapateisinamo užpuolimo, galima sakyti Katyno žmogžudysčių pakartojimo, gal žmonės pagaliau pamatys tikrąjį Jurijaus ir jo sebrų veidą, jeigu tu „neviernų Tamošių“ dar neįtikino pasikeisimas nužudyti popiežių Paulių Joną II.

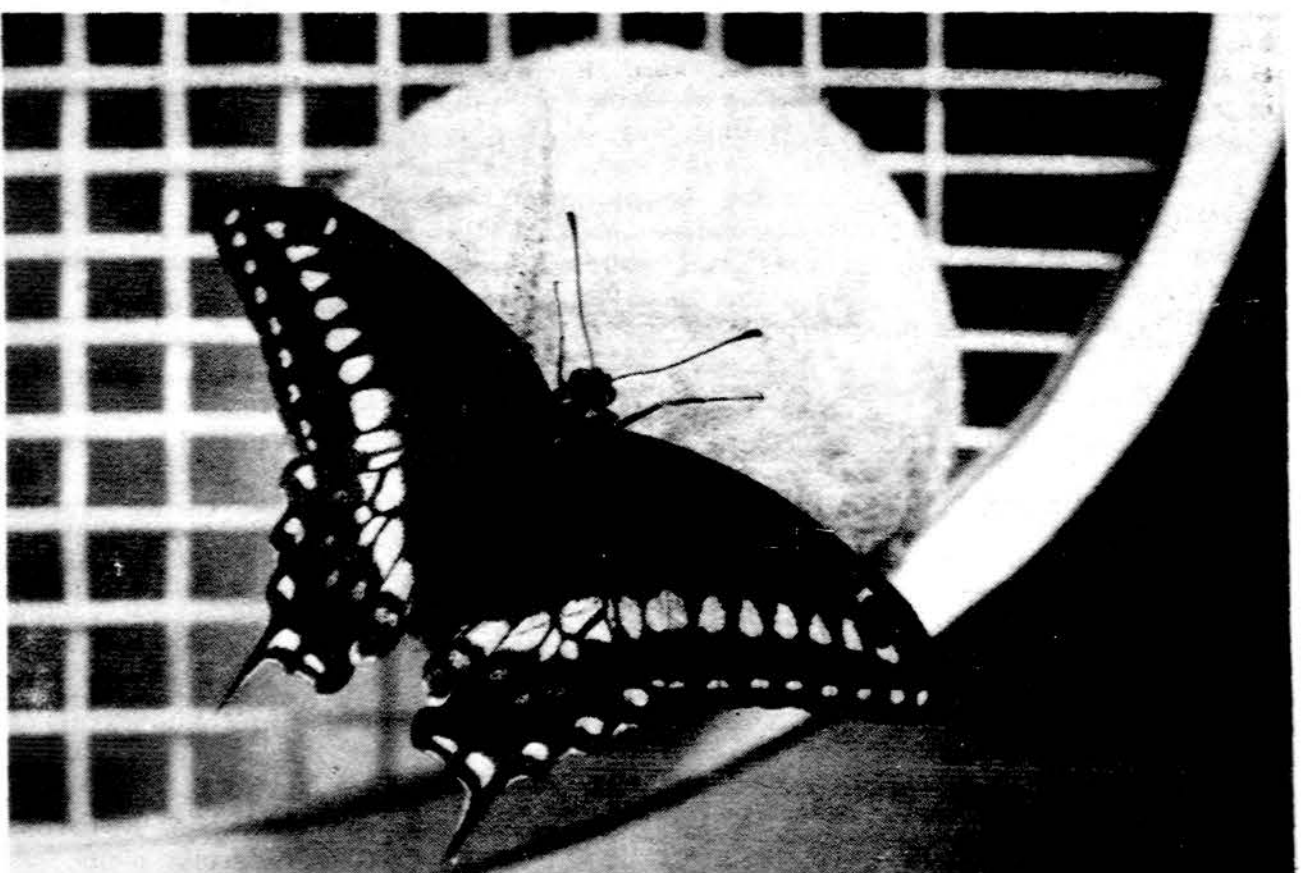
Kad tokie įvykiai nepasikartotų virš JAV vandenių, ir yra reikalingi bombonešiai, raketos MX, neutroninės bombos ir kiti ginklai, kurie galėtų apsaugoti šią taikos ir demokratijos tvirtovę.

Ar P. Korėjos tragiškas skrydis #007 perpildys tą karčios tiesos taurę, jog komunizmas nėra žmoniška gyvenimo forma, kuri išsilaiko tik teroro, brutalių jėgų, apgaulės ir melo dėka? Politiniai pabėgėliai nuo raudonojo teroro šią tiesą žino jau 40 metų. Tikėkimės, kad dabartinė vyriausybė suras tinkamas priemones, kurios atiteityje neleis panašių „incidentų“ pasikartojimo.

TIKRA TEISYBĖ

Emigruoti nereikia kristi į nevaisingumą. Emigrantai, kurie dabar nekūrybiški, tikriausiai ir Lietuvoje niekuo nebūtų pasižymėję. Tai tvirtinti leidžia patirtis, rodanti, jog tremtis stipriai išryškina prigimties bruožus. Dėl to šalia nevaisingųjų užtikama ir eilė nuostabių iškilusių talentų, kuriuos nepaprastos aplinkybės paskatino ir prie nepaprastų užsimojimų. Todėl pasitaiko tautų, kurios daugiau išgarsėjo savo emigrantais, negu tėvynėje pasilikusiais.

Juozas Eretas

Juodoji plaštakė.

Nuotr. Edm. Jakaičio

SIBIRO SA VARTYNAI

Romanas

P. MELNIKAS

77

Variokas galėjo lovoje jau sėdėti. Paremtas keliom pagalvėm, jis valgė Anelės paruoštą košę ir kompotą. Po to pasakė, kad maldas dar sukalbėsiąs. Tarsi jau nebūtų jam daug laiko likę, lyg jis turėtų skubėti, vartė brevijorių ir skaitė kas šiuo momentu atrodė svarbiausia.

Atsiminė žymiai apsitrukiant, lyg kokia permatoma plėvelė, jautė, kaip švelni danga, skirianči jį iš gyvenančiųjų, leidžiasi iš lėto, silpnindama regėjimą ir jėgas.

Negaliu su ja kovoti, galvojo, kai toks tingėjimas ateina. Ar liko dar jėgų jos nusileidimą sulaukyti? Kambarys, atrodo, svyruoja, brevijorius iš rankų slysta. Senutis žadintuvas tik be prerošto tiksi, gal daugiau manęs nebežadins. Pažaislio Marijos veidas papilkės, o akyse tokia ramybė. Atleisk, jei ką blogo padariau, Marija.

Galva darėsi sunki. Nusilpęs kaklas jos tvirtai nebelakė. Akys sviro prie kryželio ant komodos, bet tik kontūrus tematė. Kązkokia dėmė buvo prikalt ant jo. Jėzau, pagalvojo, jau ir Tavęs nebeįmatau... Nuimk nuo mano akių viską dangiančią plėvelę, padaryk čia žemę šį stebuklą, kad tikėčiau, jog po šios mirties dar prisikelsiu.

Akyse staiga kiek prašviesėjo.

Kristaus veide matė mirštančiojo romumą — ta plėvelė ir Nukryžiuotajam padėjo.

Ši švelni danga, skirianči nuo šio pasaulio, padėjo kankiniams krikščionims Romos arenose ir visiems mirštančiams — ji jau padeda ir man, kad būtų lengviau.

Kaklui neišlaikant galvos ir akyse šydui juoduojant, jis žinojo, kad Dievas buvo netoli. Tačiau jį ėmė tasyti konvulsijos, jis griebė lovos galo ir kartais rankas kelė aukštyn. Šito jis nesitikėjo. Vėl silpnai matė kryžių, gėlių vazonus, tik jo paties tampomus ir girgždančius lovos virbalus, girdėjo savo sunkų kvėpavimą ir susirūpinusį Anelės balsą.

Staiga plaučiai sušvilpė, nustelbdami jos tylų balsą, ir jį išpylė prakaitas.

— Ar bloga? — išgirdo Anelę.

— Bloga. Kad taip išlipčiau bent iš lovos. — Variokas sujudė keltis.

— Nelipkit, ne. Pataisysiu pagalves. Šitaip, remkitės dabar pečiais.

Anelė taisant pagalves, jis bandė atsistoti. Bet nesąmoningai ranka sudavęs jai į veidą, jis pradėjo svyruoti, linko galva ir per juosmenį jo kūnas.

— Viešpatie! — suklykė Anelė ir greit nubėgo pas jaunąjį kunigą.

Jie grįžo tekini, ir abu kartu stengėsi ištiesti susirietusį ligonį, paguldyti ant nugaros ir įsprauti žvakę į ranką. Baltu veidu, baltais plaukais ir su žvake rankoj, kurią stipriai laikė rankoje, ligonis taip gulėjo gana ilgai.

Tuo tarpu jaunasis kunigas, parklupęs ant grindų, stipriai balsu lotyniškai jam skaitė iš brevijoriaus maldas.

Anelė kartojo „Omnipotens Deus“, judindama lūpas.

Variokui lotynų kalba atrodė pabrėžianti jo luomą ir pridudanti taip reikalingų paskutinių jėgų. Stiprus jo padėjęs balsas skambėjo romėniška jėga. Jis buvo jos migdomas, tarsi tas skaičiuotų Variokui numerius, begiojančius ant pilkų sienų — nuo vieno iki dešimties, iki šimto... Išsiskyrė „Omnipotens Deus“ ir priminė žygiuojančius, nenugalimus cezarių legijonus, Bažnyčios ir Dievo galybę ir Amžinybę. Plėvė akyse staiga užkrito, lyg vanduo užlietu. Jis lengvai atsido ir dar truputį pasitempė.

Anelė, įsikabinusi ir butiuodama jo ranką, pravirko.

Jaunas kunigas, jų neperskirdamas, šlakstė šventu vandeniu abudu.

XXVIII

Trinktelėjo mašinos durys.

Semienė apėjo mašiną ir padavė Ilonai ranką, padėdama išlipti.

Ilona žvalgėsi tai į nedažytą bažnyčią, tai į keistą varpinę, tai į būrelius stoviniuojančių kaimiečių su medvilniniais drabužiais ir jų moteris su skepetom ir ilgais sijonais. Stovėjo keli automobiliai, ir lauką iš bažnyčios veržėsi gedulinga vargonų muzika ir nuo lengvo vėjo šventoriuje šlamėjo medžiai, uždengdami pilko dangaus lopus.

— Žiūrėk, ir vidų gal nepateksim, — į nugarą jai niuktelėjo Semienė.

Rasa buvo nužliaukus žemę ir žolę einant į bažnyčią. Po jos praviras duris žmonės buvo išnėrę į lauką ir kelią reikėjo nugaromis prasiskirti. Pažadinta iš miego anksti, Ilona buvo neišsimeigijus — visą naktį buvo važiuota. Ji tiesė sustingusias kojas ir sekė Semienę, kuri sau skyrė kelią į bažnyčios vidų.

(Bus daugiau)

m. dr.

Rūta (Giedraitytė) ir Linas Mikulionis
Nuotr. Vl. Bacevičiaus

DANGAUS LEMTIMI — PRIE ALTORIAUS

Birželio 25 Detroito atšokus Ritos Neverauskaitės ir Kas-tyčio Giedraitis vestuves, už poros savaičių vėl iš tos šeimos gavome laišką, kurį, dėl gražaus turinio ir kondensuo- tumo, ištaisai cituoju:

"Dangaus šviesiaja lemtimi pražydę meilės žiedai Rūtos ir Lino širdyse, veda juos prie Viešpaties altoriaus 1983 me- tų rugpjūčio 27-ją dieną, šeštadienį, 2 valandą po pietų Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje, 18022 N. Eff Road, Cleveland, Ohio. Mums, jų tėvams, būtų labai malonu matyti Jus šioje šven- tėje sutuoktūvių liudininkais ir mielais vaišių dalyviais." Pasirašo: Aniceta ir Vytautas Giedraičiai, Janina ir Jo- nas Mikulioniai. Laiško gale nurodo, kurią valandą ir kur įvyks vestuvių puota.

Minima bažnyčia rugpjūčio 27 tvankų vidudienį prisipildė sklidinai. Už altoriaus susir- kinko trys kunigai: Detroito lietuvių Šv. Antano parapijos klebonas Alfonsas Babonas, šios parapijos klebonas Gedi- minas Kijauskas ir St. Louis of France (New Orleans) kle- bonas Gerard Barrett.

Baltu kilimu prie altoriaus Liną palydėjo tėvai Janina ir dr. Jonas Mikulioniai. Jų įkandin atėjo septynių porų jaunųjų palyda — pulkas. Pa- galiau su tėvais Aniceta ir Vytautu Giedraičiais take pasirodė jaunoji Rūta. Stebi- no ne jos balta sukničia ir veli- mas (beveik visos nuotakos ši- taip rengiasi), bet galva puošiantis stambus žalias rū- tų vainikas. Jauniesiems prie- šais altorių sustojus, abu tė- vai kartu uždegė po žvakę.

Mišių metu Šventraščio skaitymus atliko Arūnas Čiu- berkis ir dr. Marius Laniaus- kas. Abu skaitė aiškiai, pasi- gėrėtinai naudodami lietuvių kalbą. Sutuoktūvių apeigas at- liko kun. G. Kijauskas. Trum- pam pamokė jis džiaugėsi nauja lietuviška pora ir lin- kėjo jai Dievo palaimos. Ilgiau kalbėjo, žinoma, angliškai, kun. G. Barrett. Pradėjo apie meilės ir tarpusavio respekto reikalingumą šeimose, nes tė- vų meilė randa atgarsį vai- kuose. Paskui papasakojo apie Rūtos — mokytojos darbą Mis- sionerų vietovė, Texas valstijoje, kur jis su Rūta susipažino, tuo metu ten dirbdamas pastora- cijoje. Jis stebėjęs, su koku pasiaukojimu dvejus metus Rūta darbotyros ne tik atlikda- ma samdytos mokytojos pa- reigas, bet ir su vaikučiais rengdama Kalėdų vaidini- mus, padėdama juos kateki- zuoti. Baigdamas jis iepaniš-

Kuliavo pakviestas, prabilo Vytautas Giedraitis. Dukrelei ir žentui palinkėjęs laimingo gyvenimo, svečiams padėko- jęs už dalyvavimą, jis kvietė visus vaišintis ir linksintis. Po kun. G. Kijausko maldos, vyr. pabrolys Rimas Kasputis kėlė tostą už jaunųjų laimę, o visi svečiai užtraukė "Valio, il- giausiu metų jums".

Po vakarienės R. Kuliavas labai rimtai pristatė jaunųjų krikštėtvius ir gimines iš to- limų vietovių. Paskui, jau su humoru, eiliuota forma nu- švietė jaunojo Lino gyvenimą. Daugiausia juoko sukėlė ap- tardamas kiekvieną jaunųjų palydos — pulko narį. O pul- ką sudarė šios poros: Rena Vyšnionytė (pirm. pamergė) ir Rimas Kasputis (vyr. pabro- lys), Eglė Laniauskienė ir Kas- tytis Giedraitis, (jaunosios se- sutė ir brolis), Ramunė Mikulionytė (jaunojo sesutė) ir Romas Puteris, Diana Čapai- tė ir Darius Mičiūnas, Vikto- rija Lenkauskaitė ir Petras Tu- rinas, Danutė Balčiūnaitė ir Vitas Sirgėdas, Ligija Rocū- naitė ir Andrius Dunduras.

Dr. Jonas Mikulionis sūnų ir marčią sveikino sklandžiai ri- muotu, sparnuotu eilėraščiu apie meilę — savo paties kūry- ba. Programos vedėjas per- kaitė keletą sveikinimo tele- gramų iš Lietuvos. Originalus "Nerijos" ansamblio dalyvių sveikinimas buvo atliktas dai- na prie jaunųjų stalo. Svei- kino ir Detroito Apvaizdos parapijos jaunimo choras.

Paskutiniuoju kalbėjo jau- niasis Linas. Pastebėjęs, kad daugelį kartų kalbėjęs kitų vestuvėse, savosiose kalbas pirmąkart, tad viskas atrod- kitoniškai, vis dėlto ne tik nepasimetė, bet ir nesiku- bino nuo mikrofono trauktis, nors kalbėjo nepasirašęs. Pir- ma lietuviškai, paskui angli-škai, ir vėl lietuviškai visiems padėjo, ypač tėvams, pasi- džiaugė savo dalia, Rūtos ir savo vardu pažadėjo tėvų bei visuomenės neapvilti. Kaip vi- sada, Lino kalba buvo tokia šilta ir entuziastiška, kad klausydamas negalėjai nesi- šypsoti...

Sokius, kaip dera vestuvėse, pradėjo jaunieji, paskui jų pul- kas, paskui tėvai, paskui jau slidžiąją aikštę užliejome visi svečiai. Vėliau, arti vidurnak-čio, atšokta "sadtė", ratu sus- tojus išdainuota daug lietuviš- kų dainų, paskui vaišintasi ir šokta, šokta iki paryčių.

Belieka dar miestui ir pa- sauliu priminti, kas tie jau- navedžiai per žmonės, nors, ži- nau, apie abu juos "Draugo" skaitytojai jau daug yra gir- dęje. Rūta Mikulionienė gi- mė ir augo Clevelande. Aukšt- taji mokslą baigė Cleveland State University bakalaures laipsniu iš pedagogikos (Elementary Education). Lie- tuviška skautė. "Grandinė- lės" šokėja. "Nerijos" dai- ninkė. Sportininkė, lietuvių sp. kl. "Žaibo" narė. Viena iš V PLJ kongreso rengėjų. Čia labai gera proga priminti, jog jos tėvai Aniceta ir Vytautas Giedraičiai, abu dainininkai — čiurolioniečiai, taip sąmo- ningai lietuviškai visus tris vaikus išauklėjo, kad visi pasi- rinko vedybų partnerius irgi lietuvius: dukterė Eglė kiek anksčiau ištekojo už dr. Ma- rias Laniausko, sūnus Kas- tytis tik prieš devynias savai- tes vedė Ritą Neverauskaitę, o

Belieka dar miestui ir pa- sauliu priminti, kas tie jau- navedžiai per žmonės, nors, ži- nau, apie abu juos "Draugo" skaitytojai jau daug yra gir- dęje. Rūta Mikulionienė gi- mė ir augo Clevelande. Aukšt- taji mokslą baigė Cleveland State University bakalaures laipsniu iš pedagogikos (Elementary Education). Lie- tuviška skautė. "Grandinė- lės" šokėja. "Nerijos" dai- ninkė. Sportininkė, lietuvių sp. kl. "Žaibo" narė. Viena iš V PLJ kongreso rengėjų. Čia labai gera proga priminti, jog jos tėvai Aniceta ir Vytautas Giedraičiai, abu dainininkai — čiurolioniečiai, taip sąmo- ningai lietuviškai visus tris vaikus išauklėjo, kad visi pasi- rinko vedybų partnerius irgi lietuvius: dukterė Eglė kiek anksčiau ištekojo už dr. Ma- rias Laniausko, sūnus Kas- tytis tik prieš devynias savai- tes vedė Ritą Neverauskaitę, o

Belieka dar miestui ir pa- sauliu priminti, kas tie jau- navedžiai per žmonės, nors, ži- nau, apie abu juos "Draugo" skaitytojai jau daug yra gir- dęje. Rūta Mikulionienė gi- mė ir augo Clevelande. Aukšt- taji mokslą baigė Cleveland State University bakalaures laipsniu iš pedagogikos (Elementary Education). Lie- tuviška skautė. "Grandinė- lės" šokėja. "Nerijos" dai- ninkė. Sportininkė, lietuvių sp. kl. "Žaibo" narė. Viena iš V PLJ kongreso rengėjų. Čia labai gera proga priminti, jog jos tėvai Aniceta ir Vytautas Giedraičiai, abu dainininkai — čiurolioniečiai, taip sąmo- ningai lietuviškai visus tris vaikus išauklėjo, kad visi pasi- rinko vedybų partnerius irgi lietuvius: dukterė Eglė kiek anksčiau ištekojo už dr. Ma- rias Laniausko, sūnus Kas- tytis tik prieš devynias savai- tes vedė Ritą Neverauskaitę, o

Belieka dar miestui ir pa- sauliu priminti, kas tie jau- navedžiai per žmonės, nors, ži- nau, apie abu juos "Draugo" skaitytojai jau daug yra gir- dęje. Rūta Mikulionienė gi- mė ir augo Clevelande. Aukšt- taji mokslą baigė Cleveland State University bakalaures laipsniu iš pedagogikos (Elementary Education). Lie- tuviška skautė. "Grandinė- lės" šokėja. "Nerijos" dai- ninkė. Sportininkė, lietuvių sp. kl. "Žaibo" narė. Viena iš V PLJ kongreso rengėjų. Čia labai gera proga priminti, jog jos tėvai Aniceta ir Vytautas Giedraičiai, abu dainininkai — čiurolioniečiai, taip sąmo- ningai lietuviškai visus tris vaikus išauklėjo, kad visi pasi- rinko vedybų partnerius irgi lietuvius: dukterė Eglė kiek anksčiau ištekojo už dr. Ma- rias Laniausko, sūnus Kas- tytis tik prieš devynias savai- tes vedė Ritą Neverauskaitę, o

Ką tik išėjo iš spaudos MARLJOS AUKŠTAITES autobiografija:

"NUBANGAVĘ KŪDIKYSTĖS DIENOS"

Cia autorė atidengia įdomiai menišką ir drauge šiur- pią realybę, kurią ji ir jos šeima, išgyveno anų laikų sis- temoje.

Knyga turi 233 psl., kaina su persiuntimu 8 dol.

Užsakymus siųsti:

"DRAUGAS" 4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

Inžinierius ir administratorius Rimas Giedraitis

Rimas Giedraitis padarė 400 tonų atmatų ir tuo pačiu — suteiks miestui elektros energijos pagalbą. Visą tą įrengimą apsiėmė statyti "Pennsylvania Engineering Corporation" (PEC) iš Pitts- burgo. Įmonės pastatymas at- seis apie 30 milijonų dolerių. Kompanija, kuri įmonę pasta- tys, jai ir vadovaus.

Šios įmonės pastatymo iš- laidų 20% padengs pats PEC, valstybė pridės 7.5 milijonus dol., 3 milijonai dolerių mato- ma gauti už pagamintą elek- tros energiją. Kitą apmokės Islip miestas. Manoma, kad šis projektas pabrangins at- matų tvarkymo mokesčių gyventojams ne daugiau negu 1,25 dol. per mėnesį.

Atmatų pavertimas elektra, — toks bus šios įmonės tiks- las — atmatas paims į besisu- kantį milžinišką būgną, kur jos sudegs. Karštos dujos per- vestos į virtuvą, vandenį pa- vers į elektrą. Įmonė bus taip sukonstruota, kad oro taršos nedarys. Tokiu būdu atmatų tūris bus sumažintas 90% Kas- tiks, bus arba metalas, arba kas nors panašus į žemę.

Panašus atmatų sunaudoji- mas yra daromas Japonijoje ir Tennessee mieste Gallatin. Šis projektas sutvarkys 60% Islip miesto atmatų.

Šio projekto paruošėjas, poli- tinis pravedėjas ir asmuo, ku- riam yra pavesta jį įvykdyti, yra Rimas Giedraitis, žinomo visuomenininko Juozo Gied- raičio ir dr. Leonidos Svilai- tės-Giedraitienės sūnus. Ri- mas yra vedęs Kristiną Juškaitę, turi du sūnus, Tomą ir Vincą, kurie uliai lanko šeštadieninę lituanistinę mo- kyklą ir jaunimo stovyklas. — K.

NAUJAS "LIETUVOS ATEITIES" NUMERIS

Iš Lietuvos Vakarų pasie- kė periodinio jaunimo leidinio "Lietuvos ateitis" 6-tas nume- ris. Pagrindiniame leidinio straipsnyje svarstoma proble- ma "Koks turėtų būti jaunuo- lis — jaunuolė? Žinių skyriuje po Vinco Mykaloičio-Putino žodžiais "Ar tribunolus išdi- džiai teisiuosius smerkia žmogžudžiai" leidinys komen- tuoja kunigo Alfonso Svarin- ko teismą ir kunigo Sigito Tamkevičiaus areštavimą.

"Draugo" suorganizuotoje ekskursijoje balandžio 23 d. Jeru- zalėje einant Via Dolorosa keliu.

Nuotr. P. Pranis

LIETUVOS BAŽNYČIOS III Kauno arkivyskupija

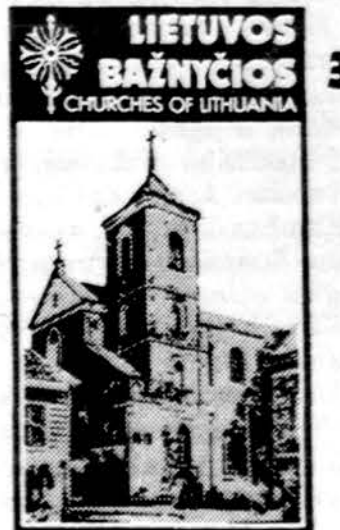
Šiame III tome aprašyta Kauno arkivyskupijos bažnyčios, koply- čios, kapinės, varpinės, paminklai. Kryžių kalnas: aprašomi vyskupai, valdytojai, kunigai...

Įspatingas dėmesys skirtas ilius- tracinėi veikalui daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kar- tą. Architektūrinių ypatybių apra- šymai yra dr. Jurgio Gimbuto.

Puošnus, gerai paruoštas lei- dnis: 512 psl., kietais viršeliais. Spaudai paruošė ir išleido Ameri- kos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Čika- goje. Spaudė Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsa- kymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1,38 valstybės mokesčio.

Kauno arkivyskupija

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlių.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME

KILMUS IR BALDUS
Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

PARDAVIMAS ir TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

TAIP PAT DAROMI VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDIMI PILEITYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, IL 60632, Tel. 927-5900

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Pildykite pavarę ir telefo- ną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Primame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARLIA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pageidaujamos geros rūšies pre- kės. Maistas iš Europos sandėlių.

2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629

TEL. — 925-2787

DEMESIO

Lietuvos senovės

paminklai

Marijus Blynas

Šį leidinį sudaro aštuoni skyriai: Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Lietuvos pilys XII-XIV amž. Vilniaus senoviniai požemiai. Senovinės Vil- niaus gynybinės sienos. Menišiausios Lietuvos bažnyčios. Kauno forti- fikacijos. Kauno senieji pastatai ir bažnyčios. Naujesnės Lietuvos pilys.

Knyga didelio formato, turi daug iliustracijų. 264 psl. Išleido Kęstučio Jeronimo Butkaus Fondas 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,

Chicago, IL 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskalviti.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOMOJAMAS 3-JŲ KAMBARIŲ APSILDOMAS BUTAS PIRMAME AUKŠTE SUAUGUSIAM ASMENIUI

Pečius ir šaldytuvus. Užimt dabar.

63-čios ir Pulaski apylinkėje

TEL. — 767-3176

HELP WANTED VYRAI

MACHINIST

Brown and Sharpe Automatics

setup & operate. One man shop.

Miniūmu 10 yrs. exper. Top

wages. South suburban Phone

815-485-8400.

REAL ESTATE

ATDARI APŽIUREJIMUI

Sekmad. nuo 1 iki 4 popiet

3332 W. 60 PLACE

5 kamb. mūrinis. 2 dideli miegami.

1½ vonios. Pilnas rūšys, pilna pasto- gė. Tik \$42,900. Zemi išsimokėjimai.

St. Nicholas parapijoje. Skambinkite

dabar.

6740 W. 63RD STREET

Naujesnis 3-jų butų po 6½ kamb. 3

dideli "king size" miegami, 1½ vo- nios. Plius 2-jų miegamų "garden

apartment". Atskiri šildymai. Aukštes- nuomos. 3 blokai iki Jewel krautu- vės. Paskubėkite.

0 —

67 IR PULASKI

4 miegamų mūr. namas. 30 metų se- numo. Pilnas dažytas rūšys. Centr. oro vėsinimas. Vasarinis portius. Ga- razas. Didelis kiemas. Tik \$6,000 įmo- kėti. Skambinkite dabar.

Nr. 696

61 IR AUSTIN

4-rių miegamų. 7 dideli kamb. 1½

vonios. Pilnas rūšys. 2 maš. garažas. Naujas centr. pečius, stogas ir elek- tra. 1 blokas iki autobuso, krautuvų ir mokyklų. Skambinkite dabar.

Nr. 653

O'BRIEN FAMILY REALTY

3430 West 63rd Street

TEL. — 434-7100

Lietuvių šeima skubiai parduoda vie- nos šeimos mūrinį namą, kuris ran- dasi Cicero mieste ant Lombard gat- vės. (Ši gatvė skiria Cicero miestą nuo Berwyno). Namas turi 6 kambari- ūs, iš kurių trys yra miegamieji. Rūšys yra įrengtos. Iš gatvės pusės yra drive-way įvažiavimui į garažą. Krepintis į Century 21, pas Mr. Mack, tel. Nr. (312) 749-2100.

Savininkas parduoda liuksusinį 2-jų butų po 3 miegamus ir po 1½ vonios namą. 3 mieg. Antras aukštas gimini- ngom šeimoms rūšy. Apyl. 71 ir Ham- lin gatvės. Skambint jo 5:30 valand- os vakaro (angliškai).

Tel. 735-4306. Šeštadienį ir sekma- dienį visą dieną.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaristas — Vertimas

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Pajamų bungalov — 1½ aukšto mū- rinis. 3 butai, vienas su dviem mie- gamais. Marquette Parko centre. Nebrangus.

2-jų aukštų mūrinis. Pirmame aukšte 6 kamb. 3 mieg. Antras aukštas pa- dalintas į 2 butus. Batsiuvio dirbtuvė rūšyje. Geros pajamos. 69-ta ir Wash- ington.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd Street

Tel. — 436-7878

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, neį jį plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vi- siems prieinamos.

Dėl gerų rezultatų, skelbkitės dienrašty "Drauge".

TREMTINIAI SACHALINE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas
Europoje

Visą pasaulį stipriai sukrėtė sovietų numuštas pietų Korėjos keleivinis lėktuvas netoli Sachalino salos, kuri po antro pasaulinio karo buvo sovietų okupuota. Iki 1945 m. Sachalinas priklausė Japonijai. Šiaurinėje salos dalyje ji eksploatavo anglį ir naftą. Visą darbą atlikdavo japonų ištremti korejiečiai bei vietiniai gyventojai.

Po šio brutališko sovietinio žingsnio vokiečių spaudoje pasirodė daugiau žinių apie šią salą bei jos gyventojus, ypač įdomiai korejiečius. Jiems nėra jokios vilties pamatyti tėvų kraštą, kadangi žmonių teisėms ginti sovietinis atstovas Genevoje pareiškė, kad visi korejiečiai Sachaline yra labai laimingi, džiaugiasi darbu ir geru uždarbiu. Nė vienas jų net negalvoja grįžti į Kiniją.

Tačiau nedidelė japonų advokatų grupė, norėdama atitaisyti proseniųjų padarytą korėjiečiams skriaudą (japonai trėmė korejiečius į Sachaliną) skelbė visai kitą versiją. Japonų advokatų teigimu apie 7 tūkst. korejiečių stengiasi

išvykti iš Sachalino. Pusė jų nori apsigyventi Japonijoje.

Advokatas Sarji Harago žmonių teisėms ginti konferencijoje Genevoje davė daugiau žinių apie japonų ištremtuosius korejiečius pranešdamas, kad Sachaline gyvena 40-50 tūkst. korejiečių. Tiesa, pusė jų turi Sov. Sąjungos pilietybę, apie 10 tūkst. S. Korėjos ir visi kiti be pilietybės, kadangi jie save laiko Pietų Korėjos gyventojais. Tuo tarpu Sov. Sąjunga nepalaiko jokių diplomatinių santykių su pietine Korėja, patardama japonų advokatams neieškoti pirštų kur nereikia. Tačiau, japonai advokatai jaučia moralinę savo tėvų skolą, kadangi iki Antro pasaulinio karo pabaišę japonai ištremė beveik vieną milijoną korejiečių. Jie sunkiose sąlygose dirbo kelių tiesime, kasyklose. Beveik pusė milijonų korejiečių dar ir šiandien gyvena Japonijoje. Daugumas jų neturi pilietybės, ir japonų yra diskriminuojami. Korejiečiai

Japonijoje negali siekti aukštesnio mokslo, pasirinkti geresnę darbą, pasirinkti sau gyvenimo draugą. Jauni korejiečiai, kaip ir jų tėvai, gyvena vargšų kvartaluose, rasdami vienintelį pragyvenimo šaltinį organizuotose užpuolimuose — vagystėse. Sovietams užėmus Sachaliną ir Kurilų salas, visi japonai repatriavo į namus, o korejiečiai — tik vedę japonės. Nežiūrint, kad Sachalinas beveik 35 m. buvo Japonijos kolonija, tačiau kiekviena jos vyriausybė atsisakydavo korejiečiams išduoti japoniskus pasus ir priimti juos į savo kraštą. Tiesa, keturi korejiečiai užvedė bylą prieš Japoniją. Teismas nesibaigė dar iki šios dienos. Tris korejiečius sovietai išleido gan laisvai išvykti. Mat jie buvo senukai ir ligonys.

Aplamai Sachalinas, Kurilų salos, Kamčatka yra Sov. Sąjungos kariška tvirtovė. Vakarietių slaptos tarnybos pranešimu, ten yra 2130 kovos lėktuvų, ketvirtadalis Toliųjų Rytų pajėgų raketos ir apie 20 tūkst. raudonarmiečių. Mat Sachalino sala tik 50 km nuo japonų salos.

Broliis Vilius, OFM, įvilkutvių diena

MOSŲ KOLONIJOSE

Kennebunkport, Me.

NAUJŲ VIENUOLIŲ IŽADAI

Šimet, rugpjūčio 15 d., Marijos ir Dangų ėmimo šventėje, tėvų pranciškonų koplyčioje įvyko iškilmingos pamaldos, kurių metu būrys jaunų vyrų padarė įžadus. Šv. Mišias koncelebravo: pranciškonų provinciolas kun. Baltakis, vienuolyno viršininkas tėvas Jurgis Gailiūsis, iš New Yorko atvykęs tėvas Leonardas Andreikus, tėvas Jonas Bacevičius, tėvas Gabrielius, tėvas Rafaelis ir kiti pranciškoniai bei svečiai kunigai — prelatas Balčiūnas ir kiti. Optinis įspūdis neužmirštamam: dešinėje pusėje klieriku choras ir įžadus duodantieji; penki jaunuoliai pradeda naują gyvenimą, aštuoni dar ar atnaujina vienuoliškus įžadus, vienas daras amžinų įžadus. Kunigų iškilmingi spalvingi rūbai, žvakių mirgėjimas, choro giesmės sukeltą širdyje religinę nuotaiką, retai išgyvenamą mūsų triukšmingoje aplinkumoje. Kairėje išdėstyti rudi abitai, kuriais neužilgo bus apvilkti įžadus darantieji jaunuoliai. Kas tie būsimieji apaštalai? Įvairaus išsilavinimo ir įvairių profesijų idealistai; jų tarpe yra baigusiu gimnazijas, kolegijas ir profesionalų.

Provinciolas tėvas Baltakis sėdi iškilmingoje kėdėje prie altoriaus, prieš jį atsistoja jaunuoliai ir pareiškia norą tapti vienuoliu pranciškonu, pasižadėdamas neturtui, skaislybei ir paklusnumui. Stebėjau jaunuolius, kaip jie ėjo prie altoriaus, kalbėjo savo įžadus ir vilkosi rudą vienuolio drabužį. Jiems padėjo naujokyno direktorius tėvas Bernardinas.

Pasibaigus pamaldoms ir chorui giedant, o naujam broliui Viliui grojant vargonais, kunigai ir įžadus davusieji išėina iš bažnyčios. Atkreiptinas dėmesys į brolių Vilių, jis yra pasaulinio garso pianistas, nužemintai atėjęs į Kennebunkporto vienuolyną. Kiekvienas klausia, kodėl jis atėjo į pranciškonų eiles. Džiugu, kad į mūsų religiniai kultūrinį gyvenimą atėjo aukštai muzikiniai išlavintais žmogus. Tegul Dievas saugotą nedidelio ūgio, fiziniai trapų žmogelį, kuris ryžtasi būti šv. Pranciškaus sekėju.

Pamaldoms pasibaigus, vaišių metu, atsėdėm šalia broliuko, kuris padarė amžinų įžadus. Kilęs iš

gausios šeimos, šalia jo sėdėjo jo motina, spindinti ir laiminga, jo broliai. Kiek šviesos ir pasiryžimo jo veide, kiek svajonių. Tegul Dievas jį, Denį, laiko savo globoje, kaip ir tą didįjį pianistą, brolių Vilių ir visus kitus.

Elena Vasyliūnienė

LITERATŪROS VAKARAI

Rugpj. 10 d., trečiadienį, rašytojas Paulius Jurkus pradėdė „Aušros“ šimto metų sukakties minėjimą. Kalbėtojas atkreipė dėmesį, kad nors ir prieš „Aušrą“ buvo lietuviškų laikraščių, nei vienas jų neturėjo tokios didelės reikšmės mūsų lietuvių kalbai ir mūsų tautinio atgimimo sąmonei, kaip „Aušra“. Nors laikraštis ėjo tik trejus metus, jo reikšmė liko svarbi visam mūsų tautiniam atgimimui. „Aušrą“ idealizavo praeitį, mokė mylėti savo kalbą tuo ruošdama lietuvišką sąmonę atgimimui. Paulius Jurkus pasakojo apie Basanavičiaus ir kiti jos įkūrėjų gyvenimą.

Rugpjūčio 11 d. toje pačioje kavinės salėje įvyko literatūros vakaras, kuriame dalyvavo El. Vasyliūnienė, Irena Vebraitienė ir Paulius Jurkus. Kiekvienam buvo skirta kalbėti 20 minučių. El. Vasyliūnienė kalbėjo apie Tumų Vaidžantą, apie jo redaguotą „Tėvynės Sargą“, kaip katalikiškai tautinės sąmonės žadintoją. „Aušra“ buvo aiškiai socialistinio pobūdžio, ėjusi ne su katalikybe, kai tuo tarpu lietuviška liaudies buvo katalikiška. Buvo pavojus, kad inteligentai nužygiuos kita kryptimi, todėl buvo įsteigtas „Tėvynės Sargas“.

Irena Vebraitienė meniškai paskaitė įvairių autorių eilėraščius: Maironio, Brazdžionio ir šių dienų autorių.

Paulius Jurkus skaitė iš savo naujos knygos, (kuri greitai išeis iš spaudos).

E.V.

Maspeth, N.Y.

DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Šiais šventaisiais metais lietuvių Atsimainymo parapija Maspeth, N.Y., rengiasi iškilmingai paminėti savo 75 metų deimantinį jubiliejų. Jungtinis parapijos draugijų komitetas, pirmininkaujant darbščiajai parapietei Olgai Brady, jau keli mėnesiai uoliai veikia, kad minėjimas būtų prasmingas ir sėkmingas.

LIETUVIŲ ŠALPOS DRAUGIJA "LABDARA"

Prasidėjo nauji 1983-1984 mokslo metai. Padidėjo rūpesčių tėvams, mokytojams, globėjams. Lietuviams tų rūpesčių dar daugiau. Jiems tenka pasirūpinti, kad vaikai, be bendro išsilavinimo gyvenamųjų kraštų mokyklose, galėtų lietuvių kalbą ir istoriją studijuoti.

Ir kai dažnai nusiskundžiame, kad, senesnei kartai pasišalinus, sunku su lietuviškai veiklai įpėdiniais, tai tokie sugestijumai tik dalinai patiesinami. Turime priešingų džiugų pavyzdžių. Šiais metais statutiniai keitėsi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą. Į naująją valdybą išrinkti septyni jaunesnės kartos akademikai, pasiekę aukštojo išsilavinimo Vakaruose. Panašiai Vokietijoje. Dabar lietuvių visuomenės priešakinėse pozicijose akademikai, daugiausia Lietuvių Vasario 16 gimnazijos auklėtiniai. Kituose kraštuose panašūs reiškiniai. Mazi skirtumai net už geležinės uždangos.

Paminėsime Lenkijos lietuvių. Apie veikiantį Punske lietuvių licejų (gimnaziją) rašo „Aušra“, Seinų 1983 m. nr. 2, psl. 17: „mokykla atlieka vis tik gerą darbą. Didelė dalis mūsų mokyklos absolventų, baigę mokyklą, grįžta į savąjį kampelį. Ta meilė tėvų žemei, gal šeimoje uždegtą, kurstoma mokykloje, ir daug kas nelieka bei abejingas. Per 26 savo egzistavimo metus Punsko licejus į gyvenimą išleido 431 absolventą. Dalis jų ėmėsi studijų aukštesiose mokyklose. Didesnė dalis baigusiu dirba Punsko-Seinų-Suvalkų krašte. Pažvelgus į Punsko įstaigų darbuotojų išsilavinimą, priename gana džiugių išvadų: lyginant jį su panašiomis Lenkijos gyvenvietėmis jis pirmiausia.“

Turėsime gausesnę

J. Glemža

10 — 20 — 30% pigiau mokėtis už apmokant nuo upiui ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Stotis WOPA 1490 AM. Transliuojam iš nuosavos studijos Marquette Pl., vedėja Aldona Daukas

7159 So. Maplewood Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. — 773-1543

RADIO PROGRAMA

Sėkmingiausia Lietuvių Radio programa Mūsų Anglijoje

Radio programos sekmadieniais, vadovaujamas Stepono J. ir Valentino Minkų, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radio stotį WLYN 1360 bangas AM, toji pačioji stoty Radio programų popiet nuo 4:30 iki 5:00 val. popiet jau nebėra.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Šią programą veda Steponas ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautu. 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127, Telef. 266-0489. Ten pat gausnamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taipgi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

SVETIMI VĖJAI

Karolė Pažeraitė

Romane Svetimi Vėjai autorė vaizdžiai lengvu stiliumi, pavaizduoja atsikuriantis Lietuvos gyvenimą laikioje sostinėje ir provincijoje. Rūmų kūribingą valstybės gyvenimą ūmai sugriauna okupantai įsiveržę į kraštą iš Rytų ir Vakarų.

Romanas turi 200 psl. Viršelis: Ada Korsakaitė-Sukuvienė. Spaudė Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu \$6.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, Ill. 60629

Užgametėi nare!

A. + A.

MARIJAI ANTANAITIENEI

mirus, jos GIMINEMS ir ARTIMIESIEMS reikiame širdingą užuojautą.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS
CHICAGOS KLUBAS

Mielam ginklo draugui

A. + A.

Kav. kpt. Viktorui Vilkutaičiui mirus,

brangią žmoną ELENĄ, sūnų RIMĄ, velionies SESUTES, brolių VYTAUTĄ ir jų šeimas nuo širdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Kav. kpt. Bronius Michels - Michelevičius

A. + A.

VIKTORUI VILKUTAIČIUI

Vokietijoje mirus, žmonai ELENAI, sūnui RIMUI, sesutėms ALDONAI, BIRUTEI, LEOKADIJAI, DANUTEI ir broliui VYTAUTUI su šeimomis reikiu gilia užuojautą ir jų skausmą dalinosi.

VLADAS GARBENIS

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× Irena Kriaučiūnienė, Jaunimo centro valdybos pirmininkė, su dukra Jolita yra išvykusios į Italiją ir Graikiją ir važinėja Egėjaus jūra bei graikų salose. Per Frankfurtą grįš namo po devyniolikos dienų ekskursijos.

× Jonas Dainauskas, mūsų nuolatinis bendradarbis, yra atsigulęs į St. Luke - Presbyterian ligoninę, kur jam padaryta operacija. Ligonis pamažu sveiksta.

× Kun. Jonas Borevičius, SJ, po sunkios ligos ir gydymosi ligoninėje Floridoje jau yra perreikš savaite grįžęs namo į Chicago. Ligonis pamažu sveiksta gydytojų priežiūroje.

× Pasaulio lietuvių archyvas po vasaros atostogų vėl atidarytas ir visiems prieinamas kiekvieną šeštadienį nuo 10 val. ryto iki 2 val. p. p. Jo adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636 (Jaunimo centras).

× Rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė rugsėjo 18 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Lietuvių Tautiniuose namuose, aptars naują Bronio Railos knygą "Raibos agavos". Dviejų naujų Bronio Railos knygų suktiktuves ruošia Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdyba. Lietuvių visuomenę kviečiama susitiktuose dalyvauti.

× Gytis Liulevičius laimėjo išskirtinę 100 dol. premiją "Ateities" jaunimo konkurse moksleivių grupėje už Anatolijaus Kairio "Kelonės į Vilnių" romano recenziją.

× Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje šiandien vakare, rugsėjo 15 d., 7 val. baigiasi Šiluvos atlydai. Bus bažnyčioje procesija ir pamokslas.

× Dr. J. Meškauskas bus komentatorius V. Nako iš Washingtono paskaitai "Kiek įtakos galime turėti Amerikos ir kitų Vakarų valstybių užsienio politikai", kuri bus spalio 15 d. per Ateitinių akademinį savaitgalį.

× Sesuo Virginija iš Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyno Elmhurst, Pennsylvania, atsiuntė 100 dol. lituanistikos katedrai Illinois universitetui įsteigti. Savo laiške komitetui ji rašo, kad tuos pinigavus gavusi iš pažįstamo, kuris juos paskyręs lietuvių kultūrai puoselėti. "O negaliu įsivaizduoti labiau vertingo užmojo, negu tas, kuriam jūs darbuojatės", rašo sesuo Virginija. Tuo pačiu ji praneša, jog yra kreipusis ir į Scrantono, Pittstono bei Forest City (visi miesteliai Pensilvanijoje) Lietuvos Vyčių, kad ir šie pradėtų vajų katedros įsteigimui lėšų suteikti. Ar tokie žestai nepadrąsina mus visur sunkiame užmojyje ištęsti?

× Sunny Hills, Floridoje — aplankysime rugsėjo 23-26 dienomis. Tel. 737-1717. (sk.).

× Danguolė Valentinaičė, aptarnauja lietuvius, nuosavybės pirkime bei pardavime. Jai skambinkite tel. 767-0600, Bu-draitis Realty. (sk.)

× NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimūniais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747. (sk.).

× ARAS — Dengiame ir taisom visų rūšių stogus. Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą. Arvydas Klela — 737-1717. (sk.)

× Lietuvių fondo valdyba kviečia visuomenę įsijungti į rudens vajų ir dalyvauti vajuos užbaigtųjų bankete, kuris bus lapkričio 5 d. Jaunimo centre. Nariai ar nauji nariai, paaukoję 100 dol., gaus vieną bilietą į užbaigtųjų banketą.

× Ramunės Maciejauskaitės ir Michael Walters sutuoktuvės Svč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje bus ateinantį šeštadienį, rugsėjo 17 d., 3 val. po pietų.

× Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas bus rugsėjo 16 d., penktadienį, 7:30 val. vak. parapijos salėje. Į susirinkimą žadėjo atvykti mūsų policijos distrikto vadas Coress ir padaryti labai svarbų pranešimą mūsų apylinkės saugumo klausimais ir senatorius Frank Savickas. Valdyba prašo visus gausiai dalyvauti.

× VI-tas Teatro festivalis rengiamas šių metų Padėkos savaitgalįje Chicagoje. Jame dalyvaus Los Angeles, Toronto, Clevelando, Hamiltono, St. Peterburgo ir Rochesterio dramatiniai sambūriai. Jei dar yra egzistuojančių teatrų kituose JAV ir Kanados miestuose, bet jų adresų festivalio rengimo komitetas nežino, ir kurie norėtų šiame Teatro festivalyje dalyvauti, prašomi skubiai iki spalio 1 dienos atsiųsti šiuo adresu: Mr. A. Kairys, P. O. Box 29060, Chicago, Ill. 60629.

× "Aušros Vartų" tunto suveiga vyks sekmadienį, rugsėjo 18 d. 9:15 val. ryto šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų suveiga Jaunimo centro mažojoje salėje. Visoms tunto narėms dalyvavimas privalomas.

× Marija Macevičienė surinko ir spaudai paruošė receptus Jaunimo centro Moterų klubo išleisti knygai "Mūsų virimo paslaptys". Knygos suktiktuves bus rugsėjo 23 d., penktadienį, Jaunimo centro kavinėje.

× Pasaulio Lietuvių Bendrumėns didelė dalis archyvo, dar iš St. Barzduko, J. Bačiūno ir senesnių laikų perduota saugoti Pasaulio lietuvių archyvu. PLB archyvo dokumentai buvo sutvarkyti labai pavyzdinai.

× Loretto ligoninė inspektavo akreditacijos komisija ir pripažino gerą sveikatos priežiūrą ir rūpestingą gydymą. Akreditavimas pripažintas vėl trejiems metams.

× Alfonsas ir Vanda Valavičiai, Los Angeles, Cal., mūsų rėmėjai, atsiuntė 16 dol. auką dienraščio stiprinimui ir kartu gražino laimėjimų šakneles. Labai aciu.

× Sol. Elena Blandytė, Oma Idzelis, Chicago, Ill., Kazys Ulevičius, Crystal Lake, Ill., Elena Jasaitis, Des Plaines, Ill., J. Karas, Chicago, Ill., atsiuntė po 10 dol. aukų ir gražino laimėjimų šakneles. Labai aciu.

× Vytautas ir Irena Radžiai, Chicago, Ill., "Dainavos" ansamblio veteranai, mūsų rėmėjai, gražino laimėjimų šakneles su 16 dol. auka dienraščio palaikymui. Nuosirdus aciu.

× Tadas Bauža, Kenosha, Wis., Viktoras Degutis, Cleveland, Ohio, T. Prūsas, Toronto, Kanada, Alf. Piežinis, Hot Springs, Ark., Pranas Janulaitis, Sanch. Pls., Verdes, Cal., Stasys Pociulis, Kenosha, Wis., gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 10 dol. aukų. Labai aciu.

× Helen Wagner, Rochester, N. Y., mūsų garbės prenumeratorė ir rėmėja, gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 20 dol. auką su trumpu laiškučiu: "...dėl senatvės daugiau negaliu duoti, bet ta proga linkiu jums geros sėkmės lietuviškos spaudos darbuose". Nuosirdus aciu už gražią auką ir linkėjimus.

× Dr. L. Kriaučiūnaitė-Tharp, Frankfurt, Ill., Elzė Vardytė, Oak Park, Ill., pratęšė prenumeras ir pridėjo po 10 dol. aukų. Nuosirdus aciu.

Kr. Donelaičio aukštesniosios mokyklos 17-sios laidos abiturientai, pasirodę skaityti mokyklos metrašio "Aušros Spinduliai" ištrauką mokslo metų baigimo iškilmėse. Iš kairės: A. Tamulis, V. Saulis, B. Sturonaitė, V. Puo-džiūnas S. Cibas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PRANESIMAS II PLD ORGANIZATORIAMS IR DARBUOTOJAMS

II PLD vyriausio komiteto paskutinis posėdis įvyks rugsėjo 30 d., penktadienį, 7:30 val. vak. PLB būstinėje Jaunimo centre, Chicagoje. Posėdyje bus pristatytas galutinis II PLD pajamų-išlaidų balansas ir padaryti galutiniai nutarimai. Po to PLB Kontrolės komisijai pateiktus visus pajamų-išlaidų pateisinamuosius dokumentus, visą medžiagą su balansu bus perduota PLB valdybai.

Sekantį vakarą, t. y. spalio 1 d., šeštadienį, 7 val. vak. Jaunimo centro kavinėje bus II PLD organizatorių - darbininkų padėkos vakarienė. Visi komitetų ir komisijų pirmininkai bus paprašyti pakviesti savo renginio aktyvius talkininkus į šį

× Antanas Polikaitis, Los Angeles, Cal., visuomenininkas, mūsų rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka dienraščio paramai. Labai aciu.

× Kazys ir Dana Tallat-Kelpšai, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai ir rėmėjai, atsiuntė 20 dol. auką ir gražino laimėjimų šakneles. Nuosirdus aciu.

× Dr. Lilija Ignatonienė, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorė, rėmėja, gražino laimėjimų šakneles su "Draugo" ekskursija aplankė Izraelį, Graikiją ir Egiptą.

× Rašyt. Adolfas ir Aldona Markeliai, Cicero, Ill., atsiuntė 20 dol. dienraščio paramai ir gražino laimėjimų šakneles. Labai aciu. Rašyt. A. Markelio novelių rinkinys, "Nebaigtąji simfonija", kurią išleido Lietuviškos knygos klubas 1981 metais, turi pasisekimą skaitytojų tarpe ir baigiama išparduoti. Jo žmona Aldona yra Cicero Public Library viena iš jos direktorių.

× Jonas ir Valė Valiai, Hebron, Conn., vertindami lietuviškos spaudos reikšmę išsivijoje, atsiuntė jos paramai 25 dol. ir kartu gražino laimėjimų šakneles. Labai aciu.

× Dr. Kęstutis ir dr. Juzė Agjinskai, Chicago, Ill., visuomenininkai, lietuviškų darbų rėmėjai, gražino laimėjimų šakneles su 30 dol. auka ir prirašu: "Mielam "Draugui" siunčiame šakneles ir čekį". Nuosirdus aciu už viską.

× Dr. L. Kriaučiūnaitė-Tharp, Frankfurt, Ill., Elzė Vardytė, Oak Park, Ill., pratęšė prenumeras ir pridėjo po 10 dol. aukų. Nuosirdus aciu.

bandrą pobūvį. Primenu, kad apie dalyvių skaičių pirmininkai turi pranešti Danutei Korzonienei iki rugsėjo 17 d.

Dr. Antanas Razma, II PLD vyr. komiteto pirmininkas

ATVYKSTA BRONYS RAILA

Maloni žinia lietuviškajai visuomenei. Mūsų žymusis publicistas, rašytojas ir žurnalistas, Lietuvių žurnalistų sąjungos garbės narys Bronys Raila prisistatė mums vėl su dviem naujomis knygom "Raibos agavos" ir "Kitokios Lietuvos ilgesys".

Kas šiose knygose liečiama, išgirsime jų suktiktuose rugsėjo 18 d. 3 val. p. p. Lietuvių tautiniuose namuose. "Raibos agavos" aptars rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė, o "Kitokios Lietuvos ilgesys" — "Draugo" redaktorius Mykolas Drunga. Programai vadovaus Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos, kuri šias suktiktuves ruošia, vicepirmininkas "Draugo" redaktorius Algirdas Pužauskas. Suktiktuose asmeniškai dalyvaus ir pats knygų autorius Bronys Raila, kuris su žmona Chicago atvyksta truputį anksčiau.

Po knygų aptarimo žodį tars ir pats knygų autorius Bronys Raila, o po to jis atsakinės į dalyvių klausimus.

Bronys Raila — įdomi asmenybė. Mes jį pažįstame iš kelių įdomių knygų bei publicistikos. Jis įžvalgas, aštrios plunksnos, taiklaus žodžio meistris. Nevengia kontroversių, atvirai žvelgia į lietuviškojo gyvenimo problemas, jas analizuoja, duoda receptus lietuviškos veiklos pagyvinimui.

Tuo reikalu pasirūpino Juozas Zadeikis, nenuilstamai besistengiantis įamžinti Darius-Girėno pašto ženkle. Jo pastangų dėka ir Dariaus-Girėno penkiasdešimtmečio minėjimas buvo atliktas Pasaulio Lietuvių dienų metu.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Jungtinis Baltų komitetas, vadovaujamas dr. Jono Genio, pasiuntė telegramą prez. Reaganui, ragindamas imtis stiprių priemonių prieš sovietus dėl jų įvykdyto nepateisinamo korėjiečių keleivinio lėktuvo nušovimo. Komitetas siūlo užblokuoti sovietams teikiamus kreditus ir su jais vykstančius kultūrinius mainus, apriboti sovietų diplomatiškas JAV skaičių ir uždėti suvaržymus į Ameriką importuojamoms sovietų prekėms. Komitetas taip pat ragina visus baltų kilmės amerikiečius, kad šie rašytų Senato ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitetų pirmininkams, prašant jų kuo greičiausiai priimti rezoliuciją, pasmerkiančią sovietų užpuolimą.

— Jonas ir Aldona Čingai, Los Angeles, Calif., rugpiūčio mėnesį dukrą, žentų ir lietuviškai čiaukančių anūkių būryje atšventė 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Aldona Čingienė perdavė gausiems ipėdinams jautrų lietuviškumą, Jonas Čingas — visuomeninius nusiteikimus. Jis yra buvęs JAV LB Vakarų apygardos ir Los Angeles Altos pirmininku. Taip pat yra vadovavęs Vyčių senjorų kuopai, o dabar yra Lietuvių Fondo Californijoje įgaliotinis. Jonui Čingai vadovaujant, vietos Alta išgyveno savo aukštinį laikotarpį: Vasario 16sios minėjimai buvo iškilmingi, su turininga programa ir Lietuvai nusipelnusiais įvairių srovių kalbėtojais. Didžioji Los Angeles Alta išgyveno savo aukštinį laikotarpį: Vasario 16sios minėjimai buvo iškilmingi, su turininga programa ir Lietuvai nusipelnusiais įvairių srovių kalbėtojais. Didžioji Los Angeles Alta išgyveno savo aukštinį laikotarpį: Vasario 16sios minėjimai buvo iškilmingi, su turininga programa ir Lietuvai nusipelnusiais įvairių srovių kalbėtojais.

— Amerikos Baltų Laisvės lyga daro pastangas, kad netrukus susirinkiančioji Jungtinių Tautų generalinė sesija prezidentas R. Reaganas ir Vokietijos kancleris Kohl keltų Baltijo valstybių pavergimo klausimą. Europos parlamento narys dr. Otto von Habsburg Baltų lygos pirmininkui rašo: "Aš žinau, kad Kohl teikia daug reikšmės tam, ką girdi iš Jungtinių Amerikos Valstybių".

— Kanados Lietuvos diena šiemet bus Londone, Ont., spalio 7-9 dienomis. Bus jaunimo šokiai, golfo turnyras, susipažinimo vakaras, sekmadienį spalio 9 d., 12 val. pamaldos evangelikams, 2:30 val. p. šv. Mišios katalikams. Koncerte dalyvaus Toronto "Volungė", "Aras" ir Lietuvos Kankinių parapijos chorai, Hamiltono "Aidas", Otavos "Ramunėlė" ir Londono "Pašvaistė", taip pat solistai Vytautas Paulionis ir Irena Černienė. Su tautiniais šokiais dalyvaus "Gintaras", "Atžalynas" ir Londono šokėjai. Lietuvių dienos rengimo komisiją sudaro pirm. M. Chainauskas, D. Chainauskienė, R. Vilienė, J. Valaitienė, R. Miškinytė, A. Petrašiūnas, R. Vilebrektas, R. Genčius ir kun. I. Mikalauskas.

— Hamiltono choras "Aidas" po vasaros atostogų savo veiklą ir repeticijas pradėjo rugsėjo 11 d. Choras rengiasi dainuoti Londone įvykstančiose Lietuvių dienos. Choro vadovybė mėgina sudaryti ir jaunimo mišrų chorą. Kviečia visus jaunulius nuo 16 metų amžiaus.

— Elzė ir Matas Leščinskai, gyveną Calgary, Alb., surengė Mato 80 metų sukakties minėjimą, kuriame atsilankė apie 40 svečių. Jis Kanadoje gyvena nuo 1923 m. Kilęs nuo Naujamiesčio, Panevėžio apskr. Sukaktuvių proga gauta daug sveikinimų, o jo svaivis J. Janušonis iš St. Catharines, Ont., atsiuntė specialiai nupieštą paveikslą. Ta proga svečiai ir pats sukaktuvininkas vietoj dovanų suaukojo "Tėviškės Ziburį" laikraščiui daugiau kaip pusrečio simto dol.

— Lietuvos baletas pasiūstas ir į Turkiją. Baletmeisteris Vytautas Grivickas, panaudodamas J. Strausso muziką "Zydrasis Dunojus", sukūrė spalvingą baletą. V. Grivickas į veiklą įtraukė dar tris kitus J. Strausso valsus ir pats sukompanavo naują finalą. Į pastatymą įsijungė ir turki baletininkai. Istambūli žiūrovams spektaklis labai patikęs. Dabar V. Grivickas repetuoja E. Grygo "Peer Gyntą". Dekoracijas ir kostiumus šiam pastatymui kuria dal. Aldona Grivickienė.

— Klaipėdoje įvykus tradiciniame Jūros šventė buvo skirta sovietinei propagandai. Svarbiausia dalis buvo sovietinių karių ir jūrininkų pagerbimas: buvo garbinami kaip Klaipėdos išaduotojai iš Hitlerių fašistų. Žmonės kiek atsigavo parody rūmuose, kur miesto dailininkai buvo išstatę neblogų kiurinių. Žvejų ir sporto rūmuose Smiltynėje buvo surengtas koncertas, kur programą atliko artistai: L. Aškelevičiūtė, V. Kudžma, J. Miščiukaitė, V. Bagdonas, net lengvosios scenos veteranas A. Šabanauškas. Antrą šventės dieną buvo mugė ir eisenos miesto gatvėmis, pramogos Smiltynės kopose.

— Vyr. skautininkas dr. Vytautas Kišonas mirė rugpiūčio 25 d. Sidney, Australijoje.

— DIDŽ. BRITANIJOJ — Magdalena Kalinauskienė mirė rugpiūčio 25 d. Buvo 89 m. amžiaus. Velionė buvo veikli šv. Onos draugijos narė, kaip ir anksčiau miręs jos vyras Juozas Kalinauskas. Skotijoje gyvena velionės duklė Konst. Sneiderienė. Kita duklė Magd. Šemtienė gyvena Ilforde.

— Advokatas GINTARAS P. ŠEPENAS 2649 W. 63rd Street Chicago, IL 60629 Tel. — 776-5103

— Advokatas JONAS GIBAITIS 6247 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Seštat. 9 val. r. iki 1 val. d.

Pedagoginis lituanistikos institutas, kol neturime lituanis tinės katedros, išsivijoje yra aukščiausia lituanistinio svietimo institucija. Institutas mokslo metus jau pradėjo, bet nauji studentai dar primami. Nuotraukoj matome instituto biblioteką Chicago Jaunimo centre.